GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

głos LUDU

DZIŚ W NUMERZE:

Pochodzenie pomaga jej w pracy str. 3
GŁOSIK – Powrót do tradycji str. 4
Nie musi napawać lękiem str. 5
Na nartorolkach w Mostach str. 8

CZWARTEK
9 WRZEŚNIA 2004
NR 105
ROCZNIK LIX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

WKŁAD SZKOŁY »DAKOL« W PROCESY INTEGRACYJNE

Studium pomaturalne

PIOTROWICE (s) – We wtorek 7 września przy prywatnej średniej szkole zawodowej DAKOL w Piotrowicach uroczyście otwarto wyższy stopień tego zakładu – studium pomaturalne. Oficjalna jego nazwa brzmi „Vyšší odborná škola DAKOL".

W roku 1992, w pierwszym roku swego istnienia, średnia szkoła DAKOL, która wyspecjalizowała się w przygotowywaniu młodzieży do zawodów w zakresie usług, zwłaszcza w gastronomii i handlu, miała 350 uczniów. Dziś zaś liczba jej słuchaczy wzrosła do tysiąca.

Wychodząc naprzeciw potrzebom karwińskiego regionu, który wskutek wygaszania przemysłu górniczego wykazuje najwyższe w republice bezrobocie i wymaga zdecydowanej restrukturyzacji zatrudnienia, właściciele DAKOL-u, **Jaroslav Dadok** i **Vladimír Kolder**, podjęli decyzję o podniesieniu rangi swej szkoły. Po trzyletnich zabiegach Ministerstwo Szkolnictwa wydało im zgodę na otwarcie w Piotrowicach zakładu o statusie szkoły pośredniej pomiędzy szkołą średnią a wyższą uczelnią, czyli odpowiednika angielskiej „high school".

Nauka w nowej piotrowickiej szkole, która kształcić będzie przedsiębiorców w zakresie handlu i usług, trwa trzy lata, względnie cztery dla słuchaczy eksternistycznych. Jej absolwenci uzyskają stosowny certyfikat oraz tytuł „dyplomowany specjalista". Warunkiem uzyskania indeksu „studenta VOŠ" jest matura. Opłata miesięczna wynosi 1,5 tys. koron, za jeden rok nauki zatem 15 tysięcy. Na pierwszy rok studiów przyjęto 40 słuchaczy.

Ciąg dalszy na str. 2

Przecięcia taśmy dokonali przewodniczący zarządu szkoły DAKOL Vladimír Kolder **oraz hetman województwa morawsko-śląskiego** Evžen Tošenovský. **W uroczystości otwarcia studium pomaturalnego brali również udział zastępcy hetmana,** Jaroslava Venigerowa **oraz** Zdzisław Wantuła.

Fot. KAZIMIERZ SANTARIUS

Stu na jedno miejsce

Rekordową liczbę bezrobotnych – 100,6 na jedno wolne miejsce – zanotował w sierpniu karwiński Urząd Pracy. Miesiąc temu na jedną ofertę zatrudnienia przypadało tu 97,1 chętnych.

Według danych Ministerstwa Pracy i Spraw Socjalnych RC, pod tym względem lepsza sytuacja panuje nawet w regionie z tradycyjnie najwyższą stopą bezrobocia – powiecie mosteckim. W sierpniu na jedno wolne miejsce przypadało tam 44,8 bezrobotnych. Dla porównania w powiecie frydecko-mistecktim liczba ta wynosiła 45,2.

W ub. miesiącu najwyższe stopy bezrobocia zanotowano w Mostecku (23,6 proc.), Karwińskiem (19,7 proc.) i Teplickiem (17,1 proc.). Czwarte miejsce należało do powiatu Ostrawa Miasto (17,0 proc.), ósme – do powiatu frydecko-mysteckiego (14,1 proc.). **(sch)**

Zamiast Turków Polacy?

ŁOMNA DOLNA (kor) – Chociaż na afiszach tegorocznych 35. Śląskich Dni (odbędą się w dolnołomniańskim amfiteatrze w najbliższy weekend, 11 i 12 bm.) można przeczytać, że jednym z gwoździ programu imprezy będzie zespół „Anatolýan Turkey", nie wiadomo, czy goście z Turcji przyjadą do Łomnej.

– *Rozmowy z kierownictwem zespołu prowadziliśmy przez cały rok, ostatnio jednak doszło w naszych kontaktach do pewnych zgrzytów* – powiedziała „GL" szefowa sztabu organizacyjnego imprezy, **Jarmila Kantorowa** z dolnołomniańskiego koła organizacji „Matice slezská". – *Nie wykluczam, że „Anatolýan" w końcu zawita na Śląskie Dni, ale prowadzimy już rozmowy z innymi zespołami zagranicznymi, które mogłyby Turków zastąpić. Chodzi głównie o zespoły z polskiego Podbeskidzia. Jesteśmy w kontakcie m.in. z kierownictwem Zespołu Ziemi Cieszyńskiej oraz Zespołu Ziemi Żywieckiej.*

Zdementowała też J. Kantorowa wcześniejsze informacje, jakoby na dolnołomniańskiej imprezie mieli wystąpić mosteccy „Górole". – *Mosteczanie mają w tym terminie inny program* – wyjaśniła.

Autobusy zmienią trasy!

KARWINA (sch) – Pasażerowie autobusów miejskich oraz linii podmiejskich powinni w najbliższy weekend nastawić się na utrudnienia związane ze zmianą tras. Powodem będzie całkowite zamknięcie placu budowy ronda na Granicach w sobotę od godz. 5.00 do poniedziałku, godz. 4.00.

Na innej niż zwykle trasie kursować będą autobusy miejskie nr 1, 2 i 7 (wyminą przystanki Nowe Miasto basen oraz na Granicach piekarnia, Okružní, szkoła, sanatorium rehabilitacyjne, poliklinika i Mizerów Kosmos, a zatrzymają się na Alei Wyzwolenia i koło Kosmosu na Mizerowie). Na innych niż zwykle przystankach będą zatrzymywać się również autobusy podmiejskie (m.in. z Hawierzowa i Ostrawy) – zamiast przez Granice basen i Nowe Miasto basen ich trasa poprowadzi Aleją Wyzwolenia do przystanku Mizerów „Kosmos". Autobusy do Piotrowic będą jeździć na trasie „Prior", „Kosmos", poliklinika, sanatorium, szkoła i Okružní.

XII ŚWIATOWE FORUM MEDIÓW POLONIJNYCH

Obrady rozpoczęte

TARNOW (mro) – 150 dziennikarzy z 27 krajów świata przyjechało we wtorek do Tarnowa na inaugurację XII Światowego Forum Mediów Polonijnych. Potrwa ono do 13 września i przebiegnie oprócz samego Tarnowa również w Gdańsku, Gdyni i Sopocie. Inaugurację zaszczycili swoją obecnością m.in. **Jolanta Danielak**, wicemarszałek Senatu RP, przedstawiciele ministerstw kultury i spraw zagranicznych RP oraz miejscowych władz samorządowych i administracyjnych.

J. Danielak odniosła się do polityki Senatu względem polskiej diaspory na świecie i jej finansowania (Senat w tym roku, podobnie jak w ubiegłych, miał na wsparcie programowe i inwestycyjne Polonii do dyspozycji 47 mln zł). Zaznaczyła, iż pomoc idzie przede wszystkim na Wschód.

Na inauguracji przyznano tradycyjne nagrody. Nagrodą Fidelis Poloniae 2004 uhonorowano **Halinę Subotowicz-Romanową** z Rosji za jej wkład w integrację Polaków „od Kaliningradu po Kamczatkę" oraz „Dziennik Związkowy" z Chicago za 100 lat jego pracy i zaangażowanie w popularyzowanie polskości.

Nagrodę główną w konkursie literackim „Powroty do źródeł" odebrała **Agnieszka Buda-Rodriguez** z Kanady. W konkursie na reportaż z poprzedniego Forum drugą nagrodę odebrała m.in. redaktor „Głosu Ludu" **Martyna Radłowska-Obrusnik**. Pierwszej nagrody nie przyznano.

ZAMKNIĘTO BOISKO NA BRANDYSIE

Gdzie zagrają old-boye?

CZ. CIESZYN (man) – Spór o boisko do mini piłki nożnej przy ul. Karwińskiej (koło restauracji „Brandys") nie ma końca. Na razie nie wiadomo, jaki będzie ostateczny los tego obiektu.

Boisko na Brandysie po kolaudacji w 2002 roku zostało oddane do użytku i przez niespełna dwa lata rozgrywane były na nim amatorskie mecze Cieszyńskiej Ligi Futbolowej (TFL). W związku z tym, że mieszkańcy sąsiadujących z nim domów skarżyli się na hałas kosiarki, nieprzyjemny zapach powstający podczas gnicia skoszonej trawy oraz na piłki lądujące na ich posesjach, burmistrz Cz. Cieszyna **Henryk Sznapka** – jeden z założycieli TFL – zmienił murawę na sztuczną nawierzchnię trawiastą oraz powiększył ogrodzenie z 6 do 12 m. – *Prace zostały przeprowadzone wiosną i chociaż posiadałem wszystkie potrzebne dokumenty, z powodu sprzeciwu mieszkańców okolicznych domów nie otrzymałem zezwolenia na budowę* – poinformował nas burmistrz Sznapka.

Na początku bm. urząd województwa morawsko-śląskiego wystosował do burmistrza H. Sznapki list, w którym zabronił korzystania z boiska do momentu wydania dodatkowej decyzji o kolaudacji. W związku z tym mecze I i II ligi rozgrywane są na boisku obok szkoły przy ul. Ostrawskiej.

Ciąg dalszy na str. 2

Gaz dla »Ameryki«

JABŁONKÓW (kor) – Po zakończeniu kilkuetapowego remontu miejskiej pływalni budowlani zabiorą się także do restauracji zwanej „Ameryką", od której przejął nazwę cały kompleks sportowy z pływalnią. Chodzi przede wszystkim o doprowadzenie do restauracji gazu i rekonstrukcję jej centralnego ogrzewania. Koniec robót, na które miasto wyłoży 300 tys. Kc, przewidziano pod koniec tego roku.

Pogoda

CZWARTEK – Prawie bezchmurnie, nad ranem chłodno 0 - 6 st., w dzień od 12 – 17 st. C. Wiatr północno-zachodni o prędkości 4 m/s.

PIĄTEK – Lekkie zachmurzenie, nieco cieplej, temperatura 19 - 23 st. C.

INTEGRACJA W MŁODZIEŻOWYM STYLU

»Rzeka tolerancji« międzykulturowej

Program edukacyjny Unii Europejskiej „Młodzież" stworzony został dla aktywnych młodych ludzi w wieku 15 – 25 lat, którzy chcą się uczyć i pomagać innym. Od roku 2000 wzięły w nim udział dziesiątki tysięcy osób z całej Europy. Poszczególne akcje różnią się rodzajem wspieranej działalności, ale łączą je wspólne cele: zrozumienie czym jest wspólna Europa, poznanie rówieśników z innych państw, zdobycie nowych doświadczeń życiowych.

Jednym z możliwych sposobów ich realizacji jest „Wymiana młodzieży". Z zaproszenia do udziału w jednym z takich projektów skorzystała pięcioosobowa grupka Zaolziaków. Pod koniec wakacji wyjechała ona na spływ kajakowy „Rzeka tolerancji" po Narewce i Narwi.

Organizatorem przedsięwzięcia była pani **Joanna Paczusko**, wiceprezes Towarzystwa Przyjaciół Suraża i Okolic, a pośrednikiem profesor czesko-cieszyńskiego Polskiego Gimnazjum **Władysław Kubień**.

Dwutygodniowe spotkanie młodzieży z Litwy, Bułgarii, Czech i Polski rozpoczęło się 15 sierpnia w miejscowości Gruszki. 20 osób szybko znalazło wspólny język i między kolejnymi etapami spływu z ochotą uczestniczyło w wykładach oraz warsztatach z zakresu kultury, etnografii, historii regionu, jak również komunikacji międzykulturowej. A były to zajęcia na tyle urozmaicone i ciekawe, że poznawanie Podlasia stało się prawdziwą wielką przygodą.

Urszula Sembol, Adam Świerczek, Daniel Šenkeřík, Mateusz Heczko i **Andrzej Glac** na długo zachowają w pamięci szczególnie wieczorne ogniska integracyjne, warsztaty z gliny w Lewkowie, warsztaty z obróbki słomy i drewna w pracowni artystów ludowych ze wsi Kaniuki, warsztaty z pieczenia chleba w Muzeum Archeologicznym w Surażu czy objazd wozami konnymi po Leszni, a także zajęcia w kuźni, wycieczki, dyskoteki. Duże wrażenie zrobił na uczestnikach Białowieski Park Narodowy, czy wyprawa poglądowa szlakiem charakterystycznej architektury białoruskiej „Krainą otwartych okiennic" i zwiedzanie zabytkowych zagród polskiej szlachty zaściankowej. Miłym urozmaiceniem był występ zespołu ukraińskiego i konkurs na najciekawszą prezentację kultury i tradycji swojego kraju.

Ciąg dalszy na str. 8

ISSN 1212-4222
04105
9 771212 422041

Znad Wisły

■ Przed Katowickim Sądem Okręgowym rozpoczął się we wtorek ponowny proces byłych milicjantów oskarżonych o udział w pacyfikacji kopalni „Wujek" i „Manifest Lipcowy" w czasie stanu wojennego. Zginęło wówczas 9 górników, a kilkudziesięciu zostało rannych. Otwarcie przewodu sądowego opóźniły liczne wnioski składane przez strony procesu. Sąd odrzucił najważniejsze z nich autorstwa jednego z obrońców Jerzego Feliksa, który chciał zwrotu sprawy do prokuratury. To już trzeci proces w sprawie masakry górników. Dwa poprzednie wyroki, uniewinniające część milicjantów, a wobec pozostałych umarzające postępowanie, uchylał Sąd Apelacyjny. Katowickie sądy rozpatrują tę sprawę od 11 lat. W pierwszych dwóch procesach odpowiadało 21 funkcjonariuszy plutonu specjalnego ZOMO i zastępca szefa KW MO w Katowicach. Trzej z nich zostali już prawomocnie uniewinnieni, dwóch innych zmarło. Na ławie oskarżonych w obecnym procesie odpowiada więc 17 osób.

■ Premier Marek Belka i członkowie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji rozmawiali w poniedziałek o problemach polskiego rynku mediów elektronicznych. Ustalono powołanie roboczego zespołu, który zajmie się m.in. przygotowaniem brakujących przepisów legislacyjnych dotyczących mediów. Podczas spotkania dyskutowano m.in. na temat braku nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji regulującej zasady krajowego rynku mediów, a także rozwiązań dotyczących poprawy ściągalności abonamentu RTV, dostępu do archiwów państwowych i cyfryzacji mediów.

■ Komisja śledcza ds. PKN Orlen ponownie zwróci się do Kancelarii Prezydenta o przekazanie jej księgi wejść i wyjść – zdecydowało we wtorek prezydium komisji. Podkreślono, że z relacji Romana Giertycha (LPR), który w miniony czwartek zapoznał się z księgą wynika, iż są tam przydatne informacje potwierdzające kontakty Kancelarii Prezydenta z przedstawicielami spółki PKN Orlen. Prezydent Aleksander Kwaśniewski powinien być przesłuchany przez sejmową komisję śledczą ds. PKN Orlen na końcu – uważają przedstawiciele komisji Roman Giertych (LPR) i Andrzej Celiński (SdPL). We wtorek prezydent wydał oświadczenie, że gotów jest stanąć przed komisją bez żadnych warunków jeszcze we wrześniu.

■ Około pięciu tysięcy angielskich kibiców spodziewano się na wczorajszym meczu Polska-Anglia w Chorzowie. Angielscy kibice przylecieli trzema samolotami czarterowymi. W trakcie pobytu byli pilnowani przez dziesięciu agentów Scotland Yardu i polską policję. Garnizon katowicki wsparli funkcjonariusze z Bielska, Częstochowy, Opola i Kielc. Policjanci przygotowali dla Anglików ulotki w ich języku z informacjami nt. polskich przepisów bezpieczeństwa na stadionach i zasad zachowania. Na ulotkach jest także plan dojazdu na Stadion Śląski oraz numer telefonu, pod którym dyżurują policjanci biegle mówiący po angielsku. Początek meczu na Stadionie Śląskim przypadł już po zamknięciu naszej gazety.

■ Policja zatrzymała ośmiu chłopców w wieku od 12 do 16 lat, którzy w sierpniu zdewastowali cmentarz żołnierzy radzieckich w Bolesławcu. Wandale zerwali z grobów 350 tabliczek. Funkcjonariusze odzyskali trzy czwarte z nich. Straty oszacowano na kilka tysięcy złotych. Młodzi ludzie nie potrafili wyjaśnić dlaczego zdewastowali cmentarz – tłumaczyli, że to była zabawa. Za swoje czyny odpowiedzą przed sądem rodzinnym. **Opr. (mro)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

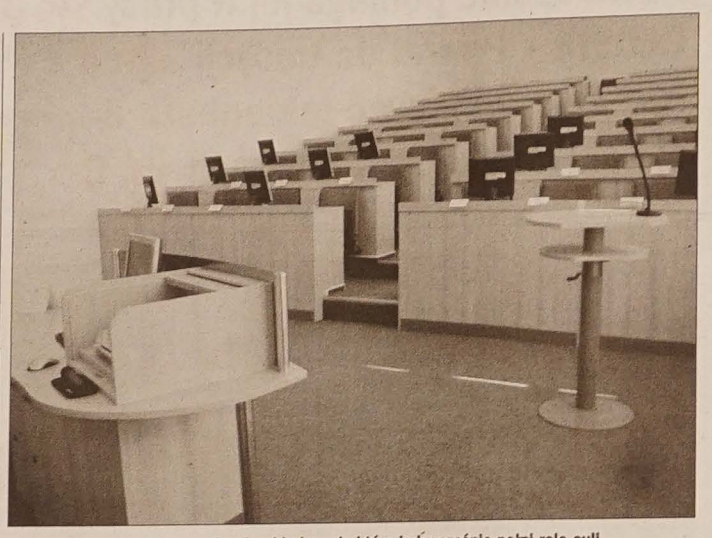

Jedna ze skomputeryzowanych sal wykładowych, która jednocześnie pełni rolę auli. Fot. KAZIMIERZ SANTARIUS

Studium pomaturalne

Dokończenie ze str. 1

Jako że celem i sensem piotrowickiej „high school" jest przygotowywanie do życia zawodowego wysokiej klasy menedżerów i właścicieli małych firm, program edukacyjny oparty jest nie tylko na teorii. Jej słuchacze sporo czasu spędzą na praktykach zawodowych w zaprzyjaźnionych zakładach.

Prezentując swoją nową placówkę dyrektor Dadok podkreślił, że zarezerwowane w niej będą mieli miejsce młodzi ludzie z Polski, głównie z regionu nadgranicznego. Z myślą o nich uruchomiony zostanie lektorat języka czeskiego, który poprowadzą lingwiści z gimnazjum polskiego w Cz. Cieszynie. Zakłada się również, że w przyszłości przygotowaniem jej potencjalnych słuchaczy zajmie się już szkoła w Godowie, które zamierza wprowadzić do programu nauczania język czeski. DAKOL w ten sposób chce wnieść swój zasadniczy wkład w rozwój procesów integracyjnych czesko-polskiego pogranicza. – *Co niepotrzebnie ongiś podzielono, zaczyna wracać do stanu pierwotnego* – skomentował tę inicjatywę DAKOL-u jego dyrektor.

Gdzie zagrają...

Dokończenie ze str. 1

– *Obecnie trwa postępowanie związane z wydaniem dodatkowego zezwolenia na budowę boiska. Amatorom futbolu nie chcemy zabierać placu do gry, ale z drugiej strony musimy brać pod uwagę skargi i zażalenia mieszkańców. Na razie nie wiadomo, jak i kiedy zakończy się cała sprawa* – powiedziała nam **Marta Wroblowska** z wydziału budownictwa Urzędu Wojewódzkiego.

Zakaz korzystania z boiska dotknie również weteranów piłkarstwa z Klubu'99, którzy 13. 9. mieli na nim rozegrać mecz Gorole – Hawiyrze. Organizatorzy tego show nie poinformowali nas jeszcze o zmianie miejsca.

Czas na główną drogę

BUKOWIEC (kor) – Wieś szykuje się do remontu głównej drogi prowadzącej z Piosku do centrum gminy. Rozpocznie się on pod koniec września i potrwa do końca października.

Z drogi korzysta sporo samochodów i autobusów, jej nawierzchnia jest zatem solidnie nadwerężona. W niektórych miejscach została uszkodzona podczas prowadzenia wykopów pod gazociąg i kable telefoniczne.

W sfinansowaniu robót gminie pomoże resort rozwoju regionalnego.

Odpust w Sałajce

ŁOMNA GORNA (man) – W najbliższą niedzielę w parafii pw. Podwyższenia św. Krzyża w Sałajce odbędzie się tradycyjny odpust.

Podczas sumy odpustowej o godz. 11.00 zostanie poświęcona Męka Pańska. W związku z tym, że stojący pod kościołem krzyż niszczał, w 2003 roku został zastąpiony nowym. Figurę Jezusa, która niedawno została na nim umieszczona, wyrzeźbił rzeźbiarz z Łomnej Dolnej **Ludwik Jurzykowski**.

– *Porządek nabożeństw jest następujący: 6.30 w języku polskim, 8.00 po słowacku, 9.30 po czesku i 11.00 suma odpustowa w języku polskim. Jeśli pogoda dopisze, msze o 9.30 i 11.00 zostaną odprawione, jak zwykle, pod kościołem* – poinformował nas proboszcz parafii **Edward Cokot**.

Święto bystrzyczan

BYSTRZYCA **(man) – Prawie 2 tys. gości w kompleksie szkół podstawowych obchodziło w ub. sobotę po raz drugi „Dzień gminy Bystrzyca".**

Impreza rozpoczęła się na parkingu w centrum gminy, skąd wystartował rajd samochodowy „Starosta Rallye". W rywalizacji wzięły udział załogi tworzone przez władze okolicznych gmin oraz gości z Pitczawa, Svodína (Słowacja) i Tata (Węgry). Z trasą o długości 15 km w najkrótszym czasie uporał się wójt Wędryni **Rudolf Bilko**.

Po południu na placu przed szkołami ruszył program kulturalny. Wystąpili w nim uczniowie obu szkół podstawowych, zespoły folklorystyczne „Łączka" i „Bystrzyca", orkiestra dęta „Bystřičanka", swoimi sztuczkami popisał się też mistrz iluzjonista. W związku z tym, że dawniej Bystrzyczanie byli przez swych sąsiadów nazywani „mietłorzami", nie zabrakło ani tańca „mietlorza" oraz konkursu w robieniu mioteł.

W nietradycyjnej dyscyplinie najlepiej radziła sobie 16-letnia uczennica gimnazjum w Cz. Cieszynie. Odbył się też wernisaż wystawy rzeźbiarzy biorących udział w kilkunastodniowym plenerze „Silesia 2004" oraz forum przedsiębiorców.

Wieczorem rozpoczęła się zabawa taneczna przy dźwiękach kapel „Cranberries revival" i „Kabát revival".

Kolejna dotacja

ORŁOWA (wak) – Ministerstwo Rozwoju Regionalnego RC przyznało miastu kolejną dotację w wysokości 3,8 mln koron na remont i modernizację starego rynku w Orłowej Mieście.

Pod koniec sierpnia oddano do użytku pierwszą część rynku (asfaltową nawierzchnię zastąpiły kostki brukowe), co ułatwia dostęp do sklepów, kawiarni i ratusza. Obecnie prace przebiegają przed apteką i ośrodkiem zdrowia.

Ogółem na rekonstrukcję tego miejsca przeznaczono 8 mln koron. Z kwoty tej 5,4 mln stanowiły dotacje państwowe. Prace zakończone zostaną pod koniec roku.

Z rynku jednym pasem

JABŁONKÓW (kor) – Od poniedziałku jabłonkowianom i kierowcom aut przejeżdżających przez stolicę Podbeskidzia utrudnia życie remont sieci kanalizacyjnej na ul. Dworcowej, który przeprowadzają pracownicy spółki Północnomorawskie Wodociągi i Kanalizacje. Z powodu przeprowadzanych prac na ok. 200-metrowym odcinku między Rynkiem Mariackim a skrzyżowaniem z ul. Bukowiecką, samochody mogą jeździć tylko jednym pasem jezdni.

– *Właściciel drogi, ostrawska Dyrekcja Dróg i Autostrad, zgodziła się na ograniczenie ruchu z powodu remontu sieci na trzy tygodnie. Naciskamy jednak na realizację, by uwinął się z remontem szybciej. Przez miasto przejeżdża sporo samochodów, głównie ze Słowacji, ruch po jednym pasie może powodować korki* – powiedział Z. wiceburmistrz **Stanisław Jakus**.

Z powodu remontu kanalizacji samochody jadące z jabłonkowskiego rynku na skrzyżowanie z Dworcową i Bukowieckiej mogą korzystać tylko z jednego pasa jezdni. Fot. DANUTA BRAN

Ciekawostki

Skuteczniej na żywo

Śpiewane na żywo kołysanki i gra na harfie uspokajają wcześniaki skuteczniej, niż słuchanie muzyki odtwarzanej mechanicznie – wynika z badań ogłoszonych przez specjalistów z Izraela podczas konferencji British Psychological Society w Leeds.

Naukowcy oddziału noworodkowego szpitala Netanya w Izraelu obserwowali 15 wcześniaków. Porównali 30-minutowe efekty działanie muzyki odtwarzanej lub granej na żywo (kobiecy głos i gra na harfie) oraz braku muzyki. Dzieci, które słyszały muzykę graną na żywo, spały później najgłębiej, a ich serca biły najwolniej. Wcześniaki, które lepiej śpią, szybciej opuszczają szpital. Są zdrowsze, a opieka nad nimi mniej kosztuje.

Muzyka na żywo może się różnić od odtwarzanej między innymi barwą dźwięku, choć wielkość różnic zależy od jakości nagrania i sprzętu odtwarzającego.

Trzeba jeszcze zbadać, jak głośna powinna być ta muzyka. Podczas badań stosowano od 55 do 70 decybeli. Typowa kołysanka śpiewana przez matkę ma 50 decybeli, zaś zwykła rozmowa – około 30. Dalsze badania na większej grupie dzieci porównają działanie różnych typów muzyki.

Stróże złodziejami

Policja na Dominikanie odzyskała 47 samochodów, którymi jeździli policjanci zamiast zwrócić je prawowitym właścicielom. Śledztwo wszczęto, gdy agencje ubezpieczeniowe powiadomiły, że dziesiątki samochodów odebranych złodziejom nie wróciły do prawowitych właścicieli.

Oficerowie jeżdżący skradzionymi samochodami mieli je zwrócić do tygodnia, w przeciwnym razie groziło im wydalenie ze służby.

Na Dominikanie, liczącej 8,8 miliona mieszkańców, powszechne są skargi na skorumpowaną policję, która często żąda łapówek w zamian za odstąpienie od wymierzenia kary za wykroczenia drogowe.

Najdłuższa rozmowa

Rekord świata w prowadzeniu radiowego talk show pobili dziennikarze Polskiego Radia Wrocław Marek Obszarny i Dariusz Litera. Rozmawiali ze swoimi gośćmi przez 34 godziny: od 10.00 rano w sobotę do niedzielnego wieczora, do godz. 20.00. Przez studio ustawione na lubińskim lotnisku przewinęło się w tym czasie 102 rozmówców: polityków, artystów, sportowców, miłośników przyrody.

Pamiątki z Bułgarii

Jakie pamiątki kupują zagraniczni turyści wypoczywający w Bułgarii? Coraz częściej są to rosyjskie matrioszki i koszulki z napisem COCA-COLA w sklepach i na straganach z pamiątkami jak woda idą również kosmetyczne odznaki, różne mundurowe akcesoria z tamtych czasów, zwłaszcza radzieckie, czy też metalowe gwiazdy, siówki z czerwoną gwiazdą. Coraz trudniej sprzedaje się za to tradycyjną na bułgarska ceramika czy olejek, raczej woda różana w charakterystycznych drewnianych flakonikach. Skandynawom zdarza się nabyć u miejscowych Cyganów wykonane miedzi aparaturę do... pędzenia bimbru.

Każdemu kawałek

Krakowianie chcą mieć kawałek Starego Rynku na własnym podwórku. Rynek jest w remoncie. Stary Ratusz znika, ale będzie do kupienia. Wygląda na to, że 40 tysięcy metrów kwadratowych starego i zdewastowanego chodnika rozejdzie się jak ciepłe bułeczki.

RENATA GÓRECKA KIERUJE CZESKIM CENTRUM W WARSZAWIE

Pochodzenie pomaga jej w pracy

Od połowy maja Czeskim Centrum w Warszawie kieruje Zaolzianka, **RENATA GÓRECKA**. Centrum opuściło na początku tego roku lokale przy ulicy Marszałkowskiej i przeniosło się bliżej Ambasady RC na Aleję Róż 16.

Do zadań kierowanej przez Renatę Górecką placówki należy m.in. organizowanie wystaw artystów czeskich, wystaw komercyjnych, wieczorów autorskich, promocji książek, projekcji filmów czeskich, konferencji prasowych, a także spotkań z przedstawicielami życia kulturalnego, politycznego i społecznego Republiki Czeskiej.

Czeskie Centrum stwarza warunki i pośredniczy w nawiązywaniu bezpośrednich kontaktów pomiędzy instytucjami kulturalnymi, związkami artystycznymi i fundacjami. Pomaga w podejmowaniu współpracy profesjonalnych instytucji kulturalnych z teatrami czeskimi, Filharmonią Czeską, telewizją itp. Pośredniczy także w kontaktach między placówkami zajmującymi sie wymianą kulturową. Placówka ta pośredniczy także w organizowaniu festiwali międzynarodowych zapewniając udział w nich oraz prezentuje artystów czeskich w Centrum.

Wspólnie z centralą (Česká centra) w Pradze współorganizuje Dni Kultury Czeskiej w Polsce - Radomiu, Wrocławiu, Kłodzku.

W ramach swojej działalności Czeskie Centrum planuje prezentacje zespołów amatorskich i profesjonalnych reprezentantów różnych dziedzin sztuki, występy teatrów małych form i sztuki niekonwencjonalnej, zespołów folklorystycznych, orkiestr symfonicznych i kameralnych oraz grup uprawiających muzykę rozrywkową. Czeskie Centrum ściśle współpracuje z Instytutem Slawistyki Zachodniej i Południowej Uniwersytetu Warszawskiego. W ramach współpracy organizuje corocznie konkurs na tłumaczenia (w kategoriach proza i poezja), a także kursy języka czeskiego. Również film nie pozostaje na marginesie jego działalności. Centrum bowiem przygotowuje projekcje najnowszej czeskiej produkcji, jak też filmów archiwalnych.

Do dyspozycji miłośników Czech jest biblioteka i videoteka wraz z wypożyczalnią.

Renata Górecka **na wernisażu wystawy prac karwińskiej plastyczki** Grety Sartorisowej, **która prezentowała swoje malarstwo i modele z wykorzystaniem malarstwa na tkaninie.**
Fot. z archiwum Czeskiego Centrum w Warszawie

– W Alei Róż mamy nieco mniejsze pomieszczenia niż na Marszałkowskiej – przynaje dyrektor Górecka, zapytana, w jaki sposób kierowana przez nią placówka może realizować taką mnogość zadań. – *To oczywiście utrudnia nam urządzanie projekcji filmów dla stu osób czy okazałych koncertów. Dużo dzieje się poza Centrum, teraz np. w Nowej Rudzie będziemy prezentować wystawę o Muzyce Czeskiej 2004 roku w ramach XV Polsko-Czeskich Dni Kultury Chrześcijańskiej. we wrześniu będziemy współorganizować Festiwal Filmów Fabularnych w Paczkowie a w październiku w Warszawie Przegląd Czeskiego Kina. Eksponujemy wystawy również w Centrum, np. 17 września otwieramy „Nie tylko porcelany". Mamy spotkania autorskie, np. w maju było z pisarzem* **Ivanem Klímą** *i tłumaczem* **Janem Stachowskim**.

Dużo artystów czeskich chce prezentować się w Polsce. My ze swej strony – co jest naszym zadaniem – staramy się skontaktować ich z organizatorami polskich imprez. Jeśli natomiast okaże się, że artysta nie jest zbyt drogi i Czeskie Centrum stać na niego, to prezentujemy go we własnych pomieszczeniach.

Z drugiej strony odnotowujemy popyt na czeskich wykonawców. I co dość zaskakujące, nie chodzi tylko o renomowane nazwiska, jak np. **Jaromíra Nohavicę**, *ale i o tych młodszych stażem, jak grupę „Kryštof". Angażujemy się także w prezentowanie i promocję tych artystów czeskich, którzy nie mają jeszcze kontaktów w Polsce.*

Na pytanie o to, czy zaolziańskie pochodzenie pomaga w pracy, Renata Górecka odpowiedziała: – *Bardzo pomaga. Zaolziacy mają bardzo dobre kontakty w Polsce, które mi są teraz potrzebne. Bardzo dużo i dobrych kontaktów dostałam przez znajomych z Zaolzia.*

Zapraszając wszystkich czytelników „Głosu Ludu", będących przejazdem w Warszawie, do odwiedzenia Centrum jego dyrektorka zapewnia jednocześnie, iż na pytania warszawiaków o Zaolzie, w Centrum będą padać same wyczerpujące odpowiedzi. **(mro)**

Pieniądze dla TL »Bajka«

CZ. CIESZYN (hs) – Wczoraj została podpisana umowa o pomocy finansowej pomiędzy Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska" oraz kierownictwem TL „Bajka" opiewająca na 5000 PLN. Kwota zostanie wykorzystana na realizację spektakli dla najmłodszych.

W tym sezonie teatr przygotowuje dla szkół trzy pozycje repertuarowe. Premiera pierwszego spektaklu pt. *Wyrwidąb i Waligóra* **Mirosława Huszcza** oraz **Joanny Gutowskiej** w reżyserii **Rudolfa Molińskiego** odbędzie się już pod koniec września. Oprawę plastyczną przygotowuje **Halina Szkopek**, stronę muzyczną przedstawienia opracowuje **Andrzej Macoszek**. **Wanda Michałek** zadebiutuje jako reżyser w następnej pozycji repertuarowej, *Skarbie Pusteckiego* **Andrzeja Żaka**. W marcu na deskach teatru pojawi się *Malutka czarownica* **Otfrieda Preusslera** w reżyserii **Haliny Sikory** z **Dorotą Grycz** w roli głównej.

TL „Bajka", oprócz spektakli w szkołach i przedszkolach na Zaolziu, gra w kołach PZKO oraz w Polsce. Nie inaczej będzie w tym sezonie. Na biurku kierowniczki teatru **Pawełki Niedoby** leżą już zaproszenia z MK PZKO w Trzyńcu Osiedlu, Teatru im. Adama Mickiewicza oraz biblioteki w Cieszynie.

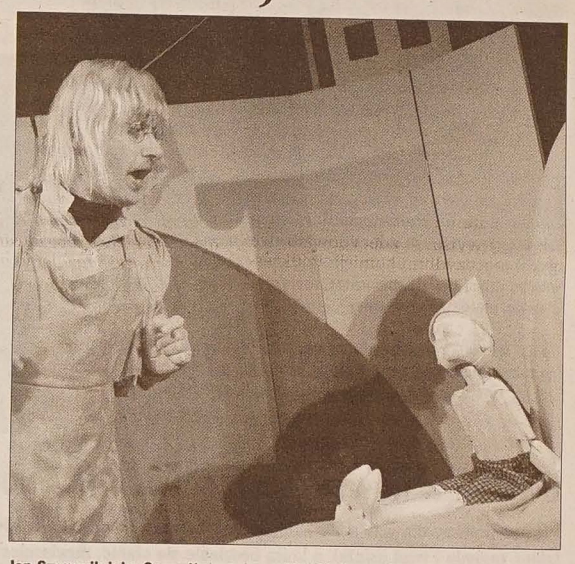

Jan Szymanik jako Geppetto w sztuce „Pinokio". Fot. WIESŁAW PRZECZEK

»SKOTNICA« PODBIŁA SERCA RYDUŁTOWIAN

Z wizytą u przyjaciół

ORŁOWA (wak) – Wizyty związane z obchodami świąt obu miast – Orłowej i Rydułtów – odbywają się od 1996 roku. Są nie tylko okazją do spotkania władz zaprzyjaźnionych gmin, ale także do obejrzenia programu artystycznego oraz skosztowania regionalnej kuchni.

W tegorocznych XII Dniach Rydułtów, które odbyły się w ub. weekend, udział wzięła 12-osobowa delegacja orłowskiego ratusza z burmistrzem **Vladislavem Faraną** i wiceburmistrzem **Radomírem Mojžíškiem** na czele oraz prezes orłowsko-łutyńskiego MK PZKO i honorowy obywatel miasta Rydułtowy, **Marian Jędrzejczyk**. W niedzielnym koncercie wystąpił m.in. orłowski zespół folklorystyczny „Skotnica", działający pod kierownictwem **Darii Woźnica** i **Józefa Lugscha**. W ich wykonaniu widzowie obejrzeli pokaz folkloru śląskiego i rzeszowskiego.

– *Umowę o przyjaźni i współpracy między obu miastami podpisaliśmy przed ośmiu laty. Na samym początku koncentrowano się na wymianie doświadczeń samorządu. Z czasem zaczęły się turnieje sportowe, przeglądy zespołów, spotkania młodzieży. Jednak najważniejsze w tej współpracy są kontakty nieformalne. I to tak z przedstawicielami miasta, jak i jego mieszkańcami. Jest wielu orłowian, którzy za tych kilka lat na tyle się zaprzyjaźnili z sąsiadami po drugiej stronie granicy, że spotykają się całymi rodzinami, nie czekając na oficjalne imprezy czy wizyty* – mówi burmistrz Orłowej, **Vladislav Farana**.

Występ dziewcząt i chłopców ze „Skotnicy" bardzo spodobał się uczestnikom rydułtowskiej imprezy.
Fot. NATAŠA CIBULKOWA

Coraz mniej uczniów

HAWIERZÓW (wak) – Niż demograficzny daje się we znaki również w hawierzowskich szkołach. Spadek liczby dzieci powoduje, że w pierwszych klasach jest coraz mniej uczniów. W tym roku np. jest ich o 54 mniej niż w roku ubiegłym. Ogółem w roku szkolnym 2004/2005 naukę podjęło 728 sześciolatków. Otwarto 33 klasy; przeciętnie w jednej klasie uczyć się będzie 22 dzieci.

W pierwszym dniu września naukę w osiemnastu hawierzowskich szkołach podstawowych rozpoczęło 8360 uczniów, czyli o 236 mniej niż w w ub. roku szkolnym.

Jak dowiedzieliśmy się w wydziale szkolnictwa przy hawierzowskim magistracie, liczba uczniów maleje od lat 1996/1997. Do placówek szkolnych uczęszczało wtedy 9961 dzieci, przy czym miejsc w klasach jest 10 543.

W polskiej błędowickiej szkole podstawowej naukę podjęło w tym roku szkolnym 85 uczniów, z tego siedmioro pierwszoklasistów.

Górnicy świętują

HAWIERZÓW (wak) – Trzydniowy maraton zabawy z okazji tegorocznych obchodów Dnia Górnika zagai jutro o godz. 15 przed domem handlowym „Elan" program nazwany „Wielki show z przyjaciółmi", w którym wystąpi m.in. piosenkarka i aktorka Jitka Molawcowa oraz orkiestra swingowa B. Pukovca. W Miejskiej Hali Sportowej (od godz. 16) koncertować zaś będą takie zespoły, jak „Pandora", „Robson" czy „MIG 21".

W sobotnim bloku programowym, który rozpocznie się o godz. 12.30 (MHS), przedstawią się, obok miejscowych ludowych zespołów tanecznych, muzycznych oraz orkiestry dętej „Májovák", mażoretki „Kala", a także uczniowie Podstawowej Szkoły Artystycznej B. Martinů oraz dzieci z kółek zainteresowań Miejskiego Domu Kultury. Magnesem powinni być goście, m.in. piosenkarka Heidi Janků, Ander z Koszyc oraz zespoły „Buty", „YO YO BAND" i „No Name" ze Słowacji.

Niedziela przebiegać będzie pod znakiem pokazów kynologicznych, walk sztuki Wschodu (występ sportowców z Wing Chun Klubu). Zaprezentują się też uczniowie kółek sportowych i artystycznych działających przy Miejskim Domu Dzieci i Młodzieży, piosenkarz Pavel Dobeš oraz zespół „Small Brass Band" z piosenkarką Janą Plachetkową.

Głosik

Powrót do tradycji

W dniu 9 września w naszym kraju przypominamy sobie o ludziach pracujących w kopalniach, których na naszym terenie jest wiele. W Polsce Dzień Górnika obchodzony jest w dniu 3 grudnia, dniu imienin Barbary. Święta Barbara jest bowiem patronką wszystkich górników. U nas nie ma obecnie centralnych obchodów Dnia Górnika, ale poszczególne kopalnie urządzają na początku września festyny i akcje kulturalne dla górników, ich rodzin i sympatyków.

Z myślą o dzieciach powstał niedawno plac zabaw (patrz zdjęcie) w mieście, które wybudowano głównie dla górników. Już sama jego nazwa na to wskazuje: górnik to „po naszymu" hawiyrz – (po czesku odpowiednio horník i havíř).

Chociaż wakacje już za nami, w Hawierzowie, w odnowionym parku w centrum miasta, dzieci mogą się wyszaleć do woli. Czeka tam na nich zjeżdżalnia – z jakby palisadowej wieży, różnego rodzaju drabinki, dużo piasku i wiele innych atrakcji. Fot. JAN KUBICZEK

Tak właśnie wyglądało rozpoczęcie roku szkolnego 1 września w gnojnickiej podstawówce. Uroczystość zagaiła pani dyrektor M. Rakowska witając dzieci (do klasy pierwszej zapisano 4 uczniów), grono nauczycielskie, przedstawicieli gminy i... rodziców. Fot. JAN KUBICZEK

To nie był balik maskowy, ale jeszcze jedno wyspomnienie wspaniałego zakończenia wakacji na Wzgórzu Zamkowym w Cieszynie, gdzie odbył się konkurs na najfajniejsze polskie i czeskie straszydło. Fot. BARBARA GLAC

Praca górnika

Głęboko pod ziemią,
W ciemnym chodniku
Pracuje gromada
Dzielnych górników.
Gdy nam słoneczko
Zagląda w oczy,
Górnik pracuje
W kopalni mrocznej.
Trudna to praca,
Praca nie lekka.
Dzwonią kilofy,
Pot z czoła ścieka.
Za czarny węgiel
I za sól białą
Chwała górnikom
Dzielnym, wytrwałym!

Czesław Janczarski

GŁOSIK PRZEPRASZA!

Chociaż od rozpoczęcia nowego roku szkolnego minął już tydzień, sporo dzieci, najczęściej pierwszoklasistów, wraca myślą do uroczystości z tym związanych. Nasz Głosik przypomniał sobie w związku z tym, że dzieci lubią także psocić i że on przecież „z zawodu" jest chochlikiem drukarskim i schował gdzieś podpis spod zdjęcia, jakie umieściliśmy przed tygodniem. Śpieszę wam zatem donieść, że na zdjęciu widzieliście Wróżkę, która w programie przygotowanym przez dziewiątoklasistów na uroczyste zagajenie roku szkolnego w podstawówce czeskocieszyńskiej, wywróżyła jej uczniom pomyślność.

UWAGA! W NOWYM ROKU SZKOLNYM – NOWE KONKURSY!

Przygotowaliśmy dla was serię konkursów o ciekawe książki. Co tydzień znajdziecie jakieś zadania i tytuł książki, o którą będziecie się starać, rozwiązując je. Dziś drugi z tej serii

MINIKONKURS i... Pan Samochodzik

Dziś waszym zadaniem będzie rozwiązanie krzyżówek **Szaradki**. Kto prześle je pod naszym adresem **do poniedziałku 20 września br.**, ubiegać się będzie o książkę Zbigniewa Nienackiego „Pan Samochodzik i Księga strachów".

Minikrzyżówka

Poziomo: **A**. Zwierzę drapieżne podobne do szakala (żyje głównie w preriach amerykańskich). **B**. Potrawa z ziarn zbożowych (manna, grysik).

Pionowo: **1**. Brzęczący owad. **2**. Ludowy instrument muzyczny mylnie nazywany dudami.

Uwaga: Wszystkie cztery wyrazy krzyżówki mają jednakową literę początkową.

Kwadrat magiczny:

Poziomo i pionowo jednakowo:

1. Naturalny lub sztuczny zbiornik wód potrzebny do hodowli ryb. **2**. Rodzaj opakowania lub blaszany instrument muzyczny. **3**. Młodszy syn Adama i Ewy, który został z zawiści zamordowany przez brata, Kaina. **4**. Imię Disney'a, twórcy popularnej Myszki Miki.

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

Dziś mamy także zadanie dla najmłodszych naszych przyjaciół. Pomóżcie Ludmiłce odnaleźć drożkę, którą dotrze do swoich ulubionych zabawek. Możecie to zrobić w ten sposób, że odnalezioną ścieżkę pociągniecie kolorową kredką, cały obrazek wytniecie i nakeicie na kartę pocztową. Poprosicie następnie rodziców lub panią w przedszkolu o napisanie adresu. Termin ten sam, co dla starszych waszych kolegów, a nagrodą będzie książka Stanisława Jachowicza „Chory kotek i inne wiersze".

	1	2
A		
B		

Rubrykę przygotowała: IRENA STONAWSKA

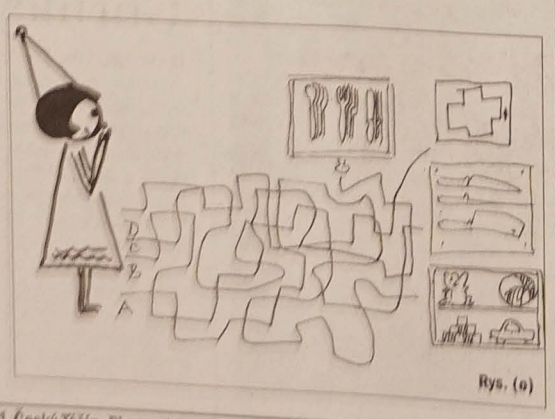

Rys. (a)

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przesyłać można także pod e-mail: santariusm@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

Wrzesień 1939 (4)

(Z PAMIĘTNIKA KOLEJARZA FRANCISZKA FIRLI)

SYTUACJA W RZESZOWIE KRYTYCZNA

Do Dębicy przyjeżdżamy około godz. 10-tej. Ironią losu tu jako zmobilizowany żołnierz austriacki przyjechałem z transportem wojskowym akurat przed 25 laty. Dworzec cały, tory jednak mocno uszkodzone. Jadę w stronę Rzeszowa, ale znów tylko po kawałku, niekiedy tylko po kilkanaście metrów i znów długie postoje,naloty, bombardowania. Przeżywamy prawdziwe piekło, żyjąc jednak nadzieją w Opatrzność Boską. Do Rzeszowa docieramy dnia 7. 9. o godz. 16-tej. Dworzec przepełniony pociągam! a tylko jeden tor wolny w kierunku na wschód. Na stacji po raz pierwszy pracownicy PCK (Pol. Cz. Krzyża) podają uchodźcom ciepłą zupę i herbatę. Kupuję prędko w pierwszym lepszym sklepie garnuszek i łyżkę, żeby też otrzymać swoją porcję. Po posiłku idę na miasto, gdzie spotykam zawiadowcę stacji z Cieszyna, który zapewnia, że sytuacja się poprawia a on sam został wydelegowany do Dębicy. Nocuję u jednego emerytowanego sierżanta, który przezornie bada moje dokumenty powołując się na niebezpieczeństwo szpiegostwa. Równocześnie ze mną nocuje nieznajomy porucznik, mający rozkaz dostawić się do Krakowa. W nocy do mieszkania przychodzi policja i znów bada dokumenty. Rano alarm. Sytuacja w Rzeszowie staje się krytyczna. W mieście zdenerwowanie, w popłochu wyjeżdżają coraz to nowe przepełnione furmanki z uchodźcami. Jedno auto za drugim pędzi w kierunku Łańcuta. Kupuję kilka jabłek, paczkę sucharów i udaję się na stację. Na dworcu gwar, setki kolejarzy-uchodźców, wszyscy chcą jechać. Pojedzie tylko transport wojskowy, komendant nie zezwala nim jechać cywilom. Idziemy więc piechotą całymi karawanami wzdłuż toru kolejowego. Znów nadlatują samoloty i trzeba się kryć w polu. Wtem nadchodzi pociąg z Rzeszowa, zatrzymując się przy najbliższym przystanku na szlaku. Zabiera nas na węglarce na hamulce, wszędzie, gdzie się da. Jedziemy stosunkowo szybko, znów samolot nad nami, bomb nie zrzuca, ale kropi z karabinów maszynowych. Maszynista dodaje pary i pędzimy szaloną szybkością. My na pociągu kryjemy głowy jak się da. Ja naiwnie kryję głowę pod moją służbową walizką, licząc, że tak uratuję swoje życie. Na szczęście kule nie trafiają, a samolot znikł.

OTRZYMUJĄ ZALICZKĘ

Nasz pociąg, niestety, zatrzymuje się przed stojącymi w przedzie pociągami. Dalej trzeba iść na piechotę. Po drodze w małej wiosce prosimy o chleb. Ludzie litościwi dawali co tylko mieli. Kawałek chleba popijamy kwaśnym mlekiem i ruszamy dalej naprzód a raczej się cofamy. Do Łańcuta dobrnęliśmy około godz. 12.00. Tu cała armia kolejarzy czekająca przed budynkiem stacyjnym na zaliczkę, którą wypłaca dyrekcja PKP Kraków. Otrzymuję 360 zł, mogę sobie kupić koc i mydło. Spotykam mojego pracownika ze stacji Suchy Śr. Chwojewskiego na rowerze... Serdecznie uradowany woła z daleka „cześć panie naczelniku". Jestem wzruszony jego opowiadaniem losów jakie ich spotkały przed Tarnowem. (cdn.) po moim odejściu.

Księgarnia Wirthualna

JADWIGA ANDRYCHOWSKA-BIEGACZ, DARIUSZ BIEGACZ

»Hymny, flagi, godła – Unia Europejska, członkowie i kandydaci«

„Wydawnictwo Oświatowe FOSZE". Ciekawa publikacja, której celem jest przybliżenie czytelnikom symboli państwowych członków UE i państw do niej kandydujących. W książce zamieszczono hymny (nuty z tekstami), flagi i godła 28 krajów, omówiono ich symbolikę i historię powstania. W standardowych notatkach podano podstawowe informacje o każdym kraju. Uzupełnieniem jest historia Unii, w tym polska droga do integracji oraz hymn i flaga UE. Jest też sporo pożytecznych adresów internetowych.

S. K. DAS

»Duchowe systemy jogi i ich odwieczne praktyki«

Wyd. „Ravi". Książka poświęcona jest sens życia oraz wiedzy jogicznej, która dalej wykracza poza najlepiej znaną w Europie hatha-jogę, czyli wykonywanie asan. Pomaga pokierować nam sobą w codziennym życiu, poprawiać swoje relacje z ludźmi. Celem lektury jest wywołanie zainteresowania i zrozumienia świata duchowym, integracja myśli i działania, bez której życie jest nieprawdziwe, bezsensowne.

MIROSŁAW MAŃKO

»W 120 szarad dookoła świata«

Wyd. „Aksjomat". Książka dla dzieci w wieku od 9–13 lat. Lubicie pełne przygód podróże? Pasjonują Was odkrycia, zagadki i szyfry? Zapraszamy do niezwykłej wędrówki przez kontynenty. Na kartach tej książki spotkacie niesforne kangury i otrzecie się o tajemnicę Trójkąta Bermudzkiego, czeka Was wspinaczka na Mount Everest i wyprawa tratwą Kon-Tiki. Oprócz tego jest spora porcja ciekawostek i dużo humoru, który odświeży Wasz umysł po zmaganiach z rebusami i krzyżówkami.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszynie.

Plotka

▲ Dzięki *kosmicznej* urodzie: wielkim oczom jelonka Bambi, wystającym kościom policzkowym i małej bródce przemysł filmowy dożywotnio skazał **Christinę Ricci** na rolę nastolatek. Christina jednak nie chce odcinać kuponów od sukcesów, jakie osiągnęła w dzieciństwie. Nie chce na zawsze zostać Wednesday, pociechą Morticci i Gomeza Addamsów, najzabawniejszych straszydeł w dziejach kina. Nie ma zamiaru trwonić aktorskiego talentu. Kiedy więc nie dostała roli w „Jurassic Park", zaczęła grać w filmach offowych. I to z niezłym skutkiem. W plebiscycie MTV na najlepszy filmowy pocałunek 2003 r. jej *cmok* z **Charlize Theron** z filmu „Monster" jest jednym z faworytów. Ricci, grając nawet z największymi gwiazdami, nie próbuje ogrzewać się w ich blasku. Już debiutancka rola u boku **Cher** i **Winnony Ryder** w „Syrenach" (1990) przyniosła Christinie kilka nagród, podczas gdy jej filmowe partnerki musiały obejść się smakiem. A przecież miała wtedy tylko 9 lat. Dziś ma 24 i na koncie 38 (!) ról, a jej nazwisko jest marką.

♦ Modelka **Elizabeth Jagger**, córka lidera „Rolling Stonesów", dostała od swych szefów polecenie, by nieco przytyć. Inaczej grozi jej utrata kontraktu z kosmetyczną firmą Lancome. Lizzie próbuje przybrać na wadze, ale na razie jej się to nie udaje. 20-letnia córka **Micka Jaggera** i byłej modelki **Jerry Hall** straciła ostatnio na wadze tyle, że zaczęła nosić o rozmiar mniejsze ubrania. Lizzie zaprzecza pogłoskom, że jej rachityczny wygląd ma związek z chorobą. Twierdzi, że szczupłą sylwetkę zawdzięcza specyficznej przemianie materii. - *Odziedziczyłam metabolizm po tacie, a ten nigdy nie przytył* – twierdzi. **(k)**

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

MENOPAUZA MOŻE BYĆ POCZĄTKIEM POZYTYWNYCH ZMIAN, POD WARUNKIEM, ŻE ZADBAMY O SIEBIE

Nie musi napawać lękiem

Zmiany hormonalne, które dokonują się w organizmie kobiety po 45. roku życia, są przyczyną różnych uciążliwych objawów i osłabiają układ immunologiczny. Dlatego kobiety w tym wieku są bardziej narażone na choroby, zwłaszcza serca i układu krążenia, raka piersi i narządu rodnego oraz na schorzenia kości: osteoporozę i chorobę zwyrodnieniową stawów. Stają się mniej odporne na stres i częściej popadają w depresję. Jeśli dolegliwości menopauzy są dla nas bardzo dokuczliwe, warto rozważyć ze swoim lekarzem zastosowanie hormonalnej terapii zastępczej.

Ale najważniejsze jest wzmocnienie sił obronnych organizmu przez prowadzenie odpowiedniego trybu życia, czyli właściwe odżywianie się, aktywność fizyczną i dbanie o swoje potrzeby duchowe.

Co na talerz

Planując posiłki, trzeba pamiętać o tym, że w okresie przekwitania jesteśmy bardziej narażone na wystąpienie otyłości (pogarsza się przemiana materii) i na wszelkie choroby, które się z nią wiążą (cukrzyca insulinoniezależna, nadciśnienie, choroba niedokrwienia serca). Trzeba zatem dokonać takich zmian w diecie, które sprawią, że będzie ona zdrowsza. Trzeba więc:

– Ograniczyć jedzenie mięsa i wędlin, które zawierają nasycone kwasy tłuszczowe, na rzecz ryb i potraw z wszelkich warzyw; pamiętać o jedzeniu kasz i ciemnego pieczywa; mniej solić i mniej słodzić; rzadziej sięgać po ciasta i słodycze, a na deser przygotowywać głównie owoce.

Dziś już wiadomo, że w diecie kobiet przechodzących klimakterium szczególnie pożądane są produkty roślinne zawierające w swoim składzie fitoestrogeny - hormony roślinne, których obecność w organizmie może do pewnego stopnia złagodzić skutki niedoboru naturalnych hormonów kobiecych - estrogenów. Do takich produktów należy przede wszystkim soja.

Kup strój do ćwiczeń

Wybierz sport, który lubisz, np. jazdę na rowerze, pływanie, szybkie marsze i staraj się uprawiać go systematycznie chociaż przez 4 godziny tygodniowo. Ale to nie wystarczy. Codziennie co najmniej przez pół godziny gimnastykuj się, pamiętając o takim doborze ćwiczeń, aby pracowały wszystkie mięśnie: nóg i rąk, brzucha, pleców itd. Szczególnie trzeba zadbać o dobrą kondycję kręgosłupa.

Gimnastykę codzienną rozpoczynamy od rozgrzewki, potem wykonujemy ćwiczenia rozciągające, pamiętając o regularnym oddychaniu. Pod koniec ćwiczeń zwalniamy tempo, wykonujemy ruchy spokojne, głęboko oddychając.

Naukowcy zebrali już wiele dowodów, które potwierdzają ogromne korzyści, jakie daje kobietom regularna aktywność fizyczna. Dobra kondycja oznacza pełnię zdrowia. Co z kolei ułatwia wykonywanie codziennych obowiązków. Pozwala także utrzymać dobrą sylwetkę i kontrolować wagę ciała. Kobiety, które regularnie uprawiają sport, lepiej śpią, są odporniejsze na stres, mają pogodniejsze usposobienie. Zawdzięczają to endorfinom – substancjom, które uwalniają się w mózgu w trakcie wysiłku fizycznego. Endorfiny to nasze wewnętrzne „narkotyki" - poprawiają nastrój, kontrolują emocje i ułatwiają panowanie nad stresem.

Sprawiaj sobie przyjemności

Jeśli lubimy swoją pracę i daje nam ona satysfakcję, starajmy się ją kontynuować. Nie zapominajmy też o potrzebach ducha, a więc spotkaniach z przyjaciółmi, o czytaniu książek, chodzeniu do kina i do teatru, o wyjazdach turystycznych. Pozostajemy bowiem młodzi dopóty, dopóki mamy w sobie ciekawość świata. Szukajmy więc nowych wrażeń, nowych doznań i cieszmy się każdym dniem.

ANNA FECULAK
(„Poradnik Domowy")

Warto Wiedzieć

CZĘSTO POŚREDNIM CELEM AWANTURY JEST SPROWOKOWANIE RODZICÓW

Gdy siostry walczą ze sobą

Mam dwie dziewczynki – 10 i 14-letnią. Relacje między nimi nie są najlepsze. Dziewczynki ciągle się kłócą, skarżą na siebie, niszczą sobie rzeczy, robią sobie na złość. Jak położyć temu kres?

Na pytanie Czytelniczki odpowiada psycholog, **Agnieszka Galica.**

Wszyscy pragniemy mieć dobre i kochające się rodziny, w których rodzeństwo żyje ze sobą w zgodzie i przyjaźni. Niestety, z badań psychologów wynika, że w ok. 80 proc. rodzin dochodzi do konfliktów między rodzeństwem. Dzieci częściej stosują przemoc wobec brata lub siostry niż wobec kolegów. Kłótnie, złośliwości i bójki wynikają z potrzeby współzawodnictwa, rywalizacji o względy rodziców. Są formą „zabawy" rozładowującej napięcia.

Chłopcy częściej używają bezpośredniej przemocy fizycznej, dziewczynki specjalizują się w bardziej wyrafinowanym dokuczaniu. Często pośrednim celem awantury jest sprowokowanie rodziców. Należy więc starać się jak najrzadziej ingerować w spór dziewczynek. Lepiej nie występować w roli arbitra, nie dochodzić, która zaczęła i jaki był powód. Nie warto też wchodzić w niekończące się dyskusje i roztrząsanie sprawy.

Interwencja jest konieczna tylko w sytuacji, którą uważamy za poważną (kiedy dzieci mogą sobie zrobić krzywdę) lub gdy potrzebujemy w domu ciszy i spokoju. Należy oddalać skargi, nie słuchać donosów i wzajemnych złościwści, by córki same rozstrzygały spory lub z nich zrezygnowały. W miarę możliwości należy zapobiegać powstawaniu sytuacji grożących kłótnią i niestety pogodzić się z przykrym faktem, że zachowanie dziewczynek mieści się w owych nieszczęsnych 80 procentach. **(CL)**

DOBRA RADA ● DOBRA RADA ● DOBRA RADA ● DOBRA

Plamy

◆ Z lakieru do paznokci - najlepiej wywabić acetonem, rozcieńczalnikiem albo oczyszczoną benzyną. Potem trzeba tkaninę przeprać.

◆ Z farbek wodnych - nie są trudne do usunięcia, ale trzeba tkaninę przeprać, najlepiej wodą z dodatkiem płynu do mycia naczyń.

◆ Z rdzy - to bardzo trudne plamy, ale skuteczny bywa gorący sok z cytryny. Odzież, na której są takie plamy, można zwilżyć, a miejsce z rdzą natrzeć proszkiem do pieczenia. Potem tkaninę pierzemy jak zwykle.

◆ Z atramentu - takie plamy moczy się w gorącym mleku, potem pierze w ciepłej wodzie z mydłem. Plamy po atramencie, które pozostają na meblach, można zetrzeć wodą z dodatkiem octu, choć najskuteczniejszy jest sok z rabarbaru.

◆ Z długopisowego tuszu - trzeba plamę kilka razy przetrzeć spirytusem, a potem wywietrzyć tkaninę lub przepłukać. Spirytus spożywczy nie wymaga prania i nie pozostawia śladu. Można też użyć nabarwionego spirytusu salicylowego, który jest również skuteczny. Nie wolno natomiast używać perfum, bo one same pozostawiają plamy. Jeśli chcemy szybko usunąć plamy z długopisu, które zostały na rękach, trzeba zabrudzenia natrzeć pastą do zębów i dokładnie umyć ręce. **(DZ)**

Smacznego!

Deser serowy

Składniki: 3 serki waniliowe; 1 puszka brzoskwiń lub moreli w kompocie albo soku własnym; 2 łyżki żelatyny; cukier do smaku; sezonowe owoce jagodowe do dekoracji, np. porzeczki, maliny.

Przygotowanie: 1. Owoce osączyć z zalewy, żelatynę namoczyć w 5 łyżkach zimnego kompotu lub syropu z owoców, a gdy napęcznieje, podgrzać (ale nie gotować), by się całkowicie rozpuściła, ostudzić. – 2. W głębokiej misce połączyć serki z żelatyną, jeśli trzeba, dodać do smaku trochę cukru. – 3. Brzoskwinie pokroić na małe cząstki, dodać do serka. Ostrożnie wymieszać. – 4. Okrągłą formę z kominkiem przepłukać zimną wodą, włożyć twarożkową masę, wstawić do lodówki, by zastygła. – 5. Formę owinąć ręcznikiem zmoczonym w gorącej wodzie, wyjąć deser, udekorować brzoskwiniami i sezonowymi owocami.

Rada: Jeśli zamiast rozpuszczonej żelatyny dodamy do serka przygotowaną galaretkę owocową (np. wiśniową lub pomarańczową), deser będzie jeszcze bardziej kolorowy. **(k)**

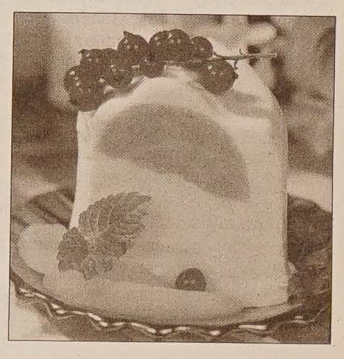

NIE WYRĘCZAJ DZIECKA I NIE OSŁANIAJ PRZED SKUTKAMI NIEDOJRZAŁOŚCI

Kontrolowane roztargnienie

Są dzieci, które pamiętają, że w środę trzeba przynieść bibułę na lekcję plastyki i nigdy nie zabiją rękawiczek. Ale są i takie, które wracają do domu nie tylko bez szalika, ale i bez plecaka, bo został na przystanku, a właściciel wsiadł do samochodu i dopiero w domu zauważył jego brak. Jak zapobiec takim sytuacjom?

Dzieciństwo zbyt troskliwej mamy

Rodzice roztargnionych dzieci to często osoby odpowiedzialne, lubiące ład i porządek. Są przekonani, że tylko oni potrafią zrobić wszystko najlepiej. Dlatego wolą posprzątać zabawki dziecka, niż czekać, aż ono zrobi to wolniej i mniej dokładnie. Sami zapinają dziecku guziki, wiążą sznurowadła, wycierają nos, a parę lat później pakują jego szkolny tornister i poprawiają niestarannie narysowane szlaczki. Nie dają dziecku szansy, by mogło wziąć sprawy w swoje ręce, nie pozwalają mu dorastać i stopniowo przejmować odpowiedzialność.

W królestwie chaosu

Zapominalskie dzieci wyrastają także w domach, w których życie jest jedną wielką improwizacją. Tata co rano w panice szuka kluczyków do samochodu. Nikt nie pamięta o zrobieniu kanapek na drugie śniadanie. W takich domach rachunki płaci się w ostatniej chwili, a kolekcja skarpetek i rękawiczek bez pary jest imponująca i rośnie w szybkim tempie. Nic dziwnego, że dzieci przejmują postawy rodziców. Nikt nie uczy malucha, jak może organizować sobie czas i przestrzeń. Nie wie, że to ułatwia i usprawnia działanie. Dlatego on też zapomina, gubi, spóźnia się.

Jak temu zaradzić

❑ Przekazuj odpowiedzialność. Już dwulatka możesz zapytać, czy chce na śniadanie mleko czy kakao, albo czy pobawicie się klockami czy kolejką. W ten sposób dziecko poznaje i formułuje swoje potrzeby. Nabiera zaufania do siebie samego i widzi, że potrafi zadbać o siebie. Szkolne sprawy są domeną małego ucznia. To nie mama powinna spisywać plan lekcji i pamiętać o odrobieniu zadań domowych.

❑ Pozwól odczuć konsekwencje. Nie wyręczaj dziecka i nie osłaniaj go przed skutkami niedojrzałości, beztroski czy niedbałości. Trzylatek może sam spakować zabawki, które weźmie potem ze sobą do babci. W ten sposób przekona się, że jego działania mają określone konsekwencje. Jeśli mały uczeń zapomni o trampkach na WF, niech ćwiczy boso. Następnym razem będzie pamiętał, by je zabrać.

❑ Uprość otoczenie. Niektórym dzieciom trudno zapanować nad wieloma sprawami jednocześnie i zapamiętać kilka ważnych rzeczy naraz. Dlatego trzeba trochę pomóc roztargnionemu kilkulatkowi. Można zachęcić dziecko, aby wkładało do piórnika kartkę z przypomnieniem, co musi wziąć na następny dzień do szkoły, a gdy często gubi rękawiczki, przyszyć je do rękawów kurtki.

❑ Unikaj epitetów. Nie nazywaj dziecka gapą, zapominalskim – tego rodzaju etykietka powoduje, że dziecko zaczyna wierzyć, że nie jest w stanie pamiętać i być odpowiedzialne. Jeśli zapomni, nie narzekaj, tylko powiedz krótko: „kapcie" lub po prostu podaj mu tę rzecz.

❑ Wprowadź system premii. Sami opracujcie własny system, np. kropek rysowanych w kalendarzu ściennym. Za zgromadzone punkty należy się dziecku nagroda, np. za dziesięć kropek – wspólna wizyta w cukierni, za trzydzieści – upominek. Na pewno będzie starało się być bardziej punktualne, porządne i pamiętać o swoich sprawach. **(INT)**

Telewizja

CZWARTEK 9 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.10** Prognoza pogody **8.15** Cafe serio **8.25** Kawa czy herbata? **9.01** Wiadomości (skrót) **9.03** Misiowanki (s. anim.) **9.25** Budzik (dla dzieci) **9.55** Niesamowite przypadki Harrisa Pembletona (s.) **10.20** Wiadomości (skrót) **10.23** Moda na sukces (s.) **10.45** Chłopi (s.) **11.40** Światowe dziedzictwo kultury: Klasztor cysterski w Maulbronn (s. dok.) **11.55** Książki na jesień (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.20** My, wy, oni (mag.) **12.50** Marcin Daniec Opole 2003 na bis (pr. rozrywkowy) **13.15** Avril Lavigne – Gwiazdy w Jedynce (pr. rozrywkowy) **13.45** Wiadomości (skrót) **13.47** Książki na jesień (mag.) **13.50** Puchar rodzinny (pr. sportowy) **14.05** Program edukacyjny **14.26** Wiadomości (skrót) **14.29** W labiryncie (s.) **14.55** Książki na jesień (mag.) **15.00** Wiadomości **15.10** Moda na sukces (s.) **15.35** Tour de Pologne Kolarstwo szosowe: 4. etap Inowrocław - Kalisz **17.00** Teleexpress **17.20** Powstańcy - cykl o powstaniu warszawskim **17.25** Do zobaczenia w Jedynce **17.35** Plebania (s.) **18.05** Jaka to melodia? (quiz muzyczny) **18.35** Geena Davis Show (s.) **19.00** Wieczorynka: Pszczółka Maja (s. anim.) **19.30** Wiadomości **19.50** Sport i Prognoza pogody **20.10** Prosto w oczy **20.22** Prognoza pogody **20.30** Glina (s.) **21.30** Sprawa dla reportera (pr. public.) **22.05** Program publicystyczny **22.53** Wiadomości **23.00** Kronika Tour de Pologne **23.15** Trzeba zabić tę miłość (film pol.) **0.50** Biznes perspektywy (mag.) **0.55** Czy można stworzyć geniusza? (film dok.).

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) **7.10** Na dobry początek – Maryla Rodowicz **7.20** Dwójka Dzieciom: Gruby (s.) **7.45** Dwójka Dzieciom: Proszę słonia (s. anim.) **7.55** Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) **8.10** Na dobre i na złe (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie (mag.) **10.30** Maggie (s.) **10.55** Beata Kozidrak i Bajm w Niechorzu (koncert) **11.45** Od przedszkola do Opola (dla dzieci) **12.15** Święta wojna (s.) **12.40** Telezakupy **13.00** Panorama **13.20** 30 lat misji (rep.) **13.45** Podróż do ziemi obiecanej (s.) **14.35** Perły i dukaty: Markiza de Pompadour **15.00** Spotkanie z Balladą (pr. rozrywkowy) **16.00** Panorama **16.10** Weseli muzykanci (koncert) **17.05** Przystanek praca (mag.) **17.15** Złoty interes (teleturniej) **17.45** Program lokalny **18.30** Panorama **18.55** Prognoza pogody **19.05** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.35** Leon Tarasewicz – o sztuce, religii, społeczeństwie (rep.) **19.55** Wydarzenia, wydarzenia... (mag.) **20.10** Rój - kolejny atak (film USA) **21.35** Festiwal Dialogu Czterech Kultur **22.00** Panorama **22.20** Kurs dnia **22.25** Sport telegram **22.30** Prognoza pogody **22.35** 9 września 1944 Radio powstańcze „Błyskawica" **22.45** Zwierzenia kontrolowane (pr. rozrywkowy) **23.20** Chcę mieć wszystko: Zakręty losu (film franc.).

RÓJ – KOLEJNY ATAK
Thriller, USA, 1995
TVP 2, czwartek 9.9., godz. 20.10
Reżyseria: Rockne S. O'Bannon
Występują: Robert Hays, Nancy Stafford, Ryan Phillippe, Gina Philips, Gregory Gordon, Michael A. Nickles, Danielle von Zerneck.

Życie sennego kalifornijskiego miasteczka Blossom Meadow w USA zmienia się w koszmar, kiedy w okolicy pojawiają się agresywne pszczoły, atakujące ludzi. Kilka użądlonych osób umiera. Gdy rozsierdzony odgłosami muzyki rój atakuje gości weselnych, nawet doświadczeni pszczelarze postanawiają opuścić dolinę. Rodzina Ingramów nie zdążyła zrealizować planu przeprowadzki - jej dom zostaje otoczony przez setki rozwścieczonych owadów. Rozpoczyna się walka o przetrwanie.

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) **7.15** Telezakupy **7.30** Kurier **7.40** Prognoza pogody **7.45** Program lokalny **8.00** Echo Bałtyku (rep.) **8.40** Prognoza pogody **8.45** Gość dnia (wywiad) **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP **16.00** Dziś w Trójce **16.15** Rozmowa dnia (pr. public.) **16.30** Kurier **16.40** Prognoza pogody **16.45** Program lokalny **17.30** Kurier **17.40** Prognoza pogody **17.45** Program lokalny **19.00** Jej portret (cykl dok.) **19.30** Telezakupy **19.45** Rozmowa dnia (pr. public.) **20.00** Telekurier (mag.) **20.30** Kurier **20.50** Echa dnia (pr. public.) **21.15** Kurier sportowy **21.20** Studio pogoda **21.30** Kurier gospodarczy **21.40** Prognoza pogody **21.45** Program lokalny **22.30** Kurier **22.45** Studio pogoda **22.50** Książki z górnej półki - prezentacje (mag.) **22.55** Gwiazdy sportu: Dorota Zagórska, Mariusz Siudek (rep.) **23.10** Ucieczka w nieznane (film franc.) **0.45** WuWuA (pr. muz.) **01.00** Kronika Tour de Pologne.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.45** TV Market **7.00** Yu-gi-oh (s. anim.) **7.30** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **8.00** MacGyver (s.) **8.55** Rodzina zastępcza (s.) **9.25** Misja w czasie (s.) **10.20** Czas na kabaret **11.00** Interwencja (mag.) **11.25** Samo życie (s.) **12.05** Diagnoza. Morderstwo (s.) **13.00** Awantura o kasę (teleturniej) **13.45** Niezakazane reklamy (pr. rozrywkowy) **14.15** Zwariowany świat Malcolma (s.) **14.45** Pensjonat Pod Różą (s.) **15.45** Informacje **16.00** Prognoza pogody **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Duża przerwa (s.) **17.00** Partnerki (s.) **17.55** Rodzina zastępcza (s.) **18.30** Informacje, sport **19.05** Prognoza pogody **19.10** Samo życie (s.) **20.00** Świat według Kiepskich (s.) **20.30** Daleko od noszy (s.) **21.00** Eksperyment jasnowidz **21.30** Studio LOTTO **21.35** Eksperyment jasnowidz **22.05** Bez przedawnienia (mag.) **22.35** Biznes Informacje (mag.) **22.55** Prognoza pogody **23.00** Nie po drodze (film amer.-ang.) **1.00** Aquaz music zone.

■ TVC 1

5.00 Sama w domu (mag.) **5.59** Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Diskodrom 2004 **9.30** W lot po świecie: Indie (mag.) **10.00** Wiadomości **10.05** Kimberly (film USA) **11.50** Film pod tajemniczym tytułem (dok.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** W tak dobranym towarzystwie **13.40** Niewiedza nie usprawiedliwia (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Pod pokrywką (mag.) **14.30** Bananowe rybki (talk show) **15.00** Oczarowanie III (s.) **15.50** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.30** Labirynt (pr. dla dzieci) **17.00** Przyjaciele II (s.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Report (aktualności reg.) **18.30** Kinobox (mag.) **18.57** Losowanie szczęśliwej dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.45** Bramki, punkty, sekundy **20.00** Helimadoe (film czes.) **21.45** Czeskie drobnostki **22.05** Tworzenie państwa: Twórcy (s. sat.) **22.15** Eurinfo - Witamy w Strasburgu, witamy w domu **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.09** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie szczęśliwej dziesiątki **23.20** Gra w serca (film USA) **1.15** Przyjaciele II (s.) **1.40** Allo, Allo! (s.) **2.10** Festiwal Muzyki Dętej Karel Valdauf 2004 1/2 **2.45** Nasza wieś **3.05** Nadal tutaj jestem **3.35** Odrobina szafranu z archiwum telewizji **4.35** Roman Buxbaum - Meine Kunst.

■ TVC 2

5.00 Teleshopping **5.10** Konie w Brnie **5.40** Wielki wóz **6.10** W tak dobranym towarzystwie **6.20** Wiadomości TVS **6.40** Wiadomości regionalne **7.55** Panorama **8.30** Przygody nauki i techniki (s. dok.) **9.00** My jesteśmy z Francji (pr. ed.) **9.15** Ptactwo wodne 1/2 (dok.) **9.25** Doktor Willoughby (s.) **9.50** Punkt oparcia (dok.) **10.45** Diagnoza (mag.) **11.00** Genus (dok.) **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.50** Spostrzeżenia z zagranicy **12.00** Euronews **13.00** Nowoczesna broń (s. dok.) **13.55** Daleko od drzewa **15.00** Meduza (pr. muz.) **15.30** Na pływalni z Johnem Morrisem **15.55** W jaki sposób... z J. Bohdalową (mag.) **16.30** Pierwsza pomoc **16.40** Klucz (mag.) **17.10** Rodzina a szkoła (mag.) **17.30** Popularis (mag. popularnonauk.) **18.00** Allo, Allo! (s.) **18.30** Wybitne osobistości (s. dok.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.00** Sport przeciwko narkotykom **19.20** Pionierzy **19.40** Chwała zwycięzcom (s. dok.) **19.55** Stop (mag. dla kierowców) **20.00** Cudowna planeta: Życie ssaków wg Davida Attenborougha 2/10 (s. dok.) **20.50** Spostrzeżenia z zagranicy **20.55** Pogrążeni, uratowani (Dom Seniorów Charlesa Jordana) (dok.) **21.25** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **21.40** Filmowy klub: Czarny kot, biały kot (film koprod.) **23.45** Hyjtú, w krainie pod Čerchovem (pr. muz.) **0.25** LeGaTo (mag.) **1.15** Drogi wiary (mag. chrześ.) **1.50** Sport przeciwko narkotykom **2.05** Chwała zwycięzcom **2.20** Wydarzenia, komentarze **3.00** Euronews **4.00** Newshour with Jim Lehrer.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Królewskie romanse (dok.) **9.30** Ucieczka z czwartego rozmiaru 1/2 (film kan.) **11.05** Nowakowie (s.) **11.35** To morderstwo, napisała XII (s.) **12.25** Odwet (s.) **13.25** Namiętność i nienawiść (s.) **14.15** Prawdziwa miłość (s.) **15.05** Roswell II (s.) **15.55** Zaginiony świat III (s.) **16.45** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.15** Właśnie teraz **17.25** Milagros (s.) **18.15** Prognoza pogody **18.25** M.A.S.H. (s.) **18.50** Pálí vám to? (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Beethoven II (film USA) **21.45** Obywatelskie judo **22.20** Magazyn Pucharu Świata w hokeju na lodzie **22.35** Kontrola lotów (film USA) **0.25** Życie w mieście IV (s.) **2.25** Obywatelskie judo **2.55** Na własne oczy **4.15** Sinan Toprak (s.) **5.00** Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Riptide (s.) **9.00** Kruche więzy (s.) **10.00** Wspaniali i bogaci (s.) **10.30** Prima jazda **11.30** Detektyw Jarrett w akcji (film USA) **12.50** St. Tropez III (s.) **13.55** Krok za krokiem VI (s.) **14.25** Melrose Place VI (s.) **15.20** Cześć, Robbie! (s.) **16.15** Ostry dyżur IV (s.) **17.10** Obwód Wolfa I (s.) **18.05** Kwiz show (teleturniej) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla **19.45** Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.) **19.55** Więzy rodzinne (s.) **20.55** Receptariusz prima pomysłów (mag.) **21.55** Ciernie (talk show) **22.45** Miejsce zbrodni: Munster (s.) **0.20** Do rzeczy! **0.30** Szybka wygrana **1.35** Dementi **2.20** Świat według Bundych (s.) **2.45** Teleshopping **4.05** Sauna.

PIĄTEK 10 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.10** Prognoza pogody **8.15** Cafe serio **8.25** Kawa czy herbata? **9.01** Wiadomości (skrót) **9.04** Doktor Melchior Wyderko (s. anim.) **9.10** Listy od Feliksa (s. anim.) **9.25** Jedyneczka (dla dzieci) **9.55** Pijmy wodę Kropelka - przygody z wodą (s. anim.) **10.22** Wiadomości **10.25** Moda na sukces (s.) **10.45** Pan Złota Rączka 8 (s.) **11.10** Zwierzęta świata: Bramy piekieł (s. dok.) **11.40** Czar wyspy miłości (rep.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.20** Wielkie sprzątanie (mag.) **12.45** Leksykon kinomana: Czarny Piotruś (film czes.) **14.25** Wiadomości (skrót) **14.27** W labiryncie (s.) **14.55** Książki na jesień (mag.) **15.00** Wiadomości **15.10** Moda na sukces (s.) **15.35** Tour de Pologne: Kolarstwo szosowe: etap Oleśnica – Szklarska Poręba **17.00** Teleexpress **17.20** Powstańcy – cykl o powstaniu warszawskim **17.25** Plebania (s.) **17.55** Randka w ciemno (zabawa quizowa) **18.35** Plus minus (mag.) **19.00** Lippy & Messy (jęz. ang. dla dzieci) **19.05** Wieczorynka: Krecik (s. anim.) **19.30** Wiadomości **19.55** Sport i Prognoza pogody **20.10** Doktor No: James Bond w Jedynce (film ang.) **22.00** Jubileuszowe Wieczory Humoru i Satyry - Lidzbark 2004 **22.35** Wiadomości **22.45** Kronika Tour de Pologne **23.00** Nowa krew (film USA) **0.30** Biznes perspektywy (mag.) **0.35** Morderczy pająk: Czas na... kontrowersyjny dokument (s. dok.) **01.30** Walker (film USA).

DOKTOR NO
film sensacyjny, Anglia, 1962
TVP 1, piątek 10.9., godz. 20.10
Reżyseria: Terence Young
Występują: Sean Connery, Jack Lord, Joseph Wiseman,Ursula Andress,Bernard Lee, Anthony Dawson, Zena Marshall.

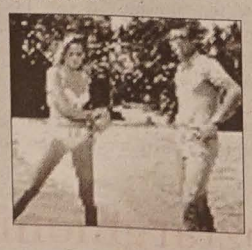

Agent 007 w swojej pierwszej misji będzie musiał stawić czoła złowieszczemu Chińczykowi, zwanemu „doktorem No", który, kradnąc rakiety z przylądka Canaveral, usiłuje wywołać trzecią wojnę światową. Na Jamajce trzej Murzyni udający ślepców zabijają agenta brytyjskiego wywiadu oraz jego sekretarkę i ukrywają ich ciała. Z tego powodu Bond musi przerwać pobyt w kasynie i podjąć śledztwo na miejscu. Po wylądowaniu na wyspie staje się obiektem zainteresowania zarówno agenta CIA, Feliksa Leitera, jak i ludzi doktora No.

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) **7.10** Kukiz & Borysewicz Na dobry początek (pr. rozrywkowy) **7.20** Dwójka Dzieciom: Gruby (s.) **7.45** Dwójka Dzieciom: Proszę słonia (s. anim.) **7.55** Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) **8.05** Na dobre i na złe (s.) **9.05** Pytanie na śniadanie (mag.) **10.25** Maggie (s.) **10.50** Na kabarecie w hipermarkecie bis **11.45** 4. Międzynarodowy Festiwal Sztuki Cyrkowej w Budapeszcie **12.40** Telezakupy **13.00** Panorama **13.15** Prognoza pogody **13.20** Taryfa ulgowa (pr. rozrywkowy) **13.45** Podróż do ziemi obiecanej (s.) **14.35** Jabłka (film USA) **15.05** Droga do Aten (mag.) **15.20** Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozrywkowy) **16.00** Panorama **16.10** Złotopolscy (s.) **16.45** Janosik (s.) **17.30** Festiwal Dialogu Czterech Kultur **17.45** Program lokalny **18.30** Panorama **18.55** Prognoza pogody **19.05** Niewiarygodna podróż w głąb ludzkiego umysłu (film dok.) **20.10** Grażyna Brodzińska, Marek Torzewski, Agnieszka Fatyga, Krzysztof Kolberger: Śpiewające fortepiany (teleturniej) **21.10** Herbatka u Tadka (pr. rozrywkowy) **22.00** Panorama **22.20** Kurs dnia **22.25** Sport telegram **22.30** Prognoza pogody **22.35** 10 września 1944 Radio powstańcze „Błyskawica" **22.45** Wideoteka Dorosłego Człowieka (pr. muzyczny) **23.20** Bogowie i potwory (fim ang.) **01.05** W obronie prawa (s.)

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) **7.15** Telezakupy **7.30** Kurier **7.40** Prognoza pogody **7.45** Program lokalny **8.00** Wierzę, wątpię, szukam **8.30** Kurier **8.40** Prognoza pogody **8.45** Gość dnia (wywiad) **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP **16.00** Dziś w Trójce **16.15** Rozmowa dnia (pr. public.) **16.30** Kurier **16.40** Prognoza pogody **16.45** Program lokalny **17.30** Kurier **17.40** Prognoza pogody **17.45** Program lokalny **19.00** Ciechocińskie Impresje Artystyczne (pr. rozrywkowy) **19.30** Telezakupy **19.45** Rozmowa dnia (pr. public.) **20.00** Telekurier (mag.) **20.30** Kurier **20.50** Echa dnia (pr. public.) **21.15** Kurier sportowy **21.20** Studio pogoda **21.30** Kurier gospodarczy **21.40** Prognoza pogody **21.45** Program lokalny **22.30** Kurier **22.45** Studio pogoda **22.50** Książki z górnej półki - prezentacje (mag.) **22.55** To jest temat (cykl rep.) **23.10** Szerokie tory: Jeden dzień z życia celnika na lotnisku w Kijowie (rep.) **23.35** Jedno życie (film dok.) **0.00** Zaginiona (s.) **0.50** Kronika Tour de Pologne.

■ TV POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.45** TV Market (mag.) **7.00** Yu-gi-oh (s. anim.) **7.30** Zwariowany świat Malcolma (s.) **8.00** MacGyver (s.) **8.55** Rodzina zastępcza (s.) **9.25** Roswell. W kręgu tajemnic (s.) **11.25** Samo życie (s.) **12.05** Diagnoza. Morderstwo (s.) **13.00** TV Market (mag.) **13.15** Alfabet kulinarny Kurta Schellera (mag.) **13.45** Niezakazane reklamy (pr. rozrywkowy) **14.15** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **14.45** Rosyjska ruletka (teleturniej) **15.45** Informacje **16.00** Prognoza pogody **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Exclusive - najciekawsze historie świata **17.00** Misja w czasie (s.) **17.55** Rodzina zastępcza (s.) **18.30** Informacje, sport **19.05** Prognoza pogody **19.10** Awantura o kasę (teleturniej) **20.00** Graczykowie, czyli Buła i spóła (s.) **20.30** Świat według Kiepskich (s.) **21.00** Kłamca (gra psychologiczna) **21.30** Studio LOTTO **21.35** Klamca (gra psychologiczna) **22.05** Bez przedawnienia (mag.) **22.35** Biznes Informacje **22.55** Prognoza pogody **23.00** Fakt biznes i giełda (mag.) **23.20** Z archiwum X (s.) **0.00** Błękit nocy (film USA) **2.20** House Night (pr. muzyczny).

■ TVC 1

5.00 Sama w domu (mag.) **5.59** Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Moja maskotka (s. dok.) **9.30** Recital Marii Rottrowej **10.00** Wiadomości **10.05** Dziewczyny z drużyny (film USA) **11.40** Film o filmie: Zarządca posiadłości **12.00** Wiadomości **12.10** Kolory życia (mag.) **13.30** Tym się pasuję (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** U nas (cykl kom. czes.) **15.05** Nasza wieś **15.25** Festiwal Muzyki Dętej Karel Valdauf 2004 1/2 **16.00** Wiadomości **16.10** Safari (s.) **16.30** Niefortunna czarownica III (s.) **17.00** Czy mnie zechcecie? (mag.) **17.15** Śladami **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Report (aktualności reg.) **18.30** Nie wahaj się i kręć! (pr. rozryw.) **18.57** Losowanie szczęśliwej dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.45** Bramki, punkty, sekundy **20.00** Powrót Arabeli (s.) **20.35** Słynna restauracja (film fr.) **22.05** Wszystko względne jest **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.09** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Para za parą (s.) **23.45** Losowanie szczęśliwej dziesiątki **23.50** Kumpel do bicia (film USA) **1.50** Telezakupy **3.05** Para za parą (s.) **4.25** Kwiat.

■ TVC 2

5.00 Teleshopping **5.10** Blok publicystyki ekologicznej **6.10** W tak dobranym towarzystwie **6.20** Wiadomości TVS **6.40** Wiadomości regionalne **7.55** Panorama **8.30** Hyjtú, w krainie pod Čerchovem (pr. muz.) **9.10** Popularis (mag.) **9.40** Sportania na świat z nieba **9.45** Skarby świata (s. dok.) **10.00** Blok kursów językowych **11.00** Niewiedza nie usprawiedliwia (mag.) **11.15** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **12.00** Euronews **13.00** Cudowna planeta: Życie ssaków wg Davida Attenborougha (s. dok.) **13.50** Cień (bajka) **14.55** Labirynt (dla dzieci) **15.30** Na tropie (mag.) **15.55** Poprask (mag. muz.) **16.25** Przygody nauki i techniki (s.dok.) **16.55** Co umiesz ło waszej uwadze **18.00** Kamera w podróży (s. dok.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.00** Magazyn Ligi Mistrzów **19.30** Euronews **20.00** Powstanie i upadek królestwa szewców (dok.) **21.10** Piękne zguby (talk show) **21.40** Teatr TV (mag.) **22.40** Folklorika (mag. muz.) **23.20** Zegar Fourniera (film czes.) **0.35** Wybitne osobistości (s. dok.) **1.00** Czarne serce **1.25** Magazyn Ligi Mistrzów **1.55** Sława Volný (dok.) **2.20** Wydarzenia, komentarze **3.00** Euronews **4.00** Newshour with Jim Lehrer.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Na dobre i na kobiercu (dok.) **9.30** Równi facet **11.05** Nowakowie (s.) **11.35** To morderstwo, napisała XII (s.) **12.25** Odwet (s.) **13.25** Nienawiść i namiętność (s.) **14.15** Prawdziwa miłość (s.) **15.05** Roswell II (s.) **15.55** Zaginiony świat III (s.) **16.45** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.15** Właśnie teraz **17.25** Milagros (s.) **18.20** Prognoza pogody **18.25** M.A.S.H. (s.) **18.50** Pálí vám to? (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Wrzesień 2001: Śmierć nadleciała z Hamburga (film br.) **22.00** Kontrola (pr. dys.) **22.50** Replikant (film USA) **0.40** Puchar Świata w hokeju na lodzie - 1/2 finał **3.45** Novashopping **4.05** Ostatni zbiór Novy.

■ PRIMA

8.00 Riptide (s.) **9.00** Kruche więzy (s.) **10.00** Wspaniali i bogaci (s.) **10.30** Prima jazda **11.30** Instytucja zemsty (film USA) **12.50** St. Tropez III (s.) **13.55** Krok za krokiem VI (s.) **14.25** Melrose Place VI (s.) **15.20** Cześć, Robbie! (s.) **16.15** Ostry dyżur IV (s.) **17.10** Obwód Wolfa I (s.) **18.05** Kwiz show (teleturniej) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla **19.45** Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.) **19.53** Loteria Euromilions **19.55** Miłość ma dwie twarze (film USA) **21.55** Telebazar (prog. roz.) **23.25** Loteria Euromiliony **23.30** W pogoni za Kasią **1.10** Twarz (film kan.) **1.40** Do rzeczy! **2.20** Szybka wygrana **2.25** Receptariusz prima pomysłów **3.20** Świat według Bundych (s.) **3.45** Teleshopping **5.05** Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

Co w teatrze

CZ. CIESZYN: Těšínské niebo, Cieszyńskie nebe (9, 10, godz. 19.00).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Harry Potter i więzień z Azkabanu (9, 10, godz. 15.00); Zakochany bez pamięci (9, 10, godz. 17.45, 20.00); **Reflex:** Vaterland (9, 10, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Harry Potter i więzień z Azkabanu (9, 10, godz. 17.30); Wyścig z czasem (9, 10, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz. godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po–pt: 19.00–19.15, nie: 18.30–19.00.

Co w terenie

FTTS „BŚ" – zaprasza w sobotę 11. 9. na „Wędrówki z sąsiadami – Ścieżką Mánesa", którą organizuje Klub Czeskich Turystów. Start – dworce kolejowe Trzycież (godz. 6–8), Nawsie (godz. 7 – 10), Mosty koło Jabł. (godz. 8 – 10) oraz supermarket „Delvita" Trzyniec Taras (godz. 7 – 10). Startowe – 20 Kc, studenci i młodzież do 15 lat – 15 Kc.

HAWIERZÓW – Klub Kobiet i Klub Emerytów zapraszają na spotkanie we czwartek 9. 9. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

▲ w Miejskiej Hali Sportowej rozpoczynają się dziś dwudniowe Hawierzowskie Dni Górnika. W programie: zespoły Buty, No name i in.

CIERLICKO – Uroczystość wspomnieniowa z okazji 72. rocznicy tragicznej śmierci Żwirki i Wigury odbędzie się 11. 9. o godz. 9.00 na Żwirkowisku. O godz. 10.30 msza w kościele św. Wawrzyńca na Kościelcu. O godz. 12.00 biesiada w Domu Polskim ŻW.

KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW – zaprasza na wycieczkę (kopalnia Anzelm, planetarium Ostrawa, sanatorium Klimkowice) 28. 9. 2004. Odjazd z dworca aut. w Trzyńcu o godz. 7.20, Trzyniec – dworzec kol. 7.35, Cz. Cieszyn – dworzec aut. 7.50, Hawierzów – dworzec aut. 8.20). Koszty wycieczki 100 Kc + wstępne. Zgłoszenia do 15. 9. przyjmuje Olga Herman, U Stružníku 9, Hawierzów Błędowice 736 01, tel.: 596 434 043.

Koncerty

BYSTRZYCA – koncert chóru chłopięcego „Boni Pueri" w miejscowym kościele ewangelickim 10. 9. o godz. 17.00.

Co za Olzą

CIESZYN, WIEŻA PIASTOWSKA na Wzgórzu Zamkowym: otwarta codziennie w godz. 9.30–17.00.

▲ **GALERIA DOMU NARODOWEGO, Rynek 12:** wystawa Bożeny Ostrowskiej „Spojrzenie za i przed siebie". Otwarte po–pt: 13–18.

▲ **KSIĘGARNIA PIASTOWSKA, ul. Głęboka:** wystawa fotograficzna Jolanty Kubicy „Realne – nie – realne". Otwarte wt-nie: 9–18.

▲ **GALERIA UNIWERSYTECKA, budynek główny filii UŚ, ul. Bielska 62:** jutro o godz. 16.00 odbędzie się wernisaż pokonkursowej wystawy znaków graficznych Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości.

GALERIA BIELSKA BWA, Bielsko-Biała, ul. 3 Maja 11: do 26. 9. wystawa obrazów Bogusława Szwacza „Malarstwo". Otwarte wt-pt: 10-18, so-nie: 10-16.

▲ do 3. 10. wystawa Edwarda Łazikowskiego „Drabiniastość barier", dziś o 18.00 również performance artysty „Jechać kołem". Wystawa otwarta wt-pt: 10-18, so-nie: 10-16.

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI – GALERIA WIELKA: do 19. 9. wystawa prac studentów gimnazjum w Cz. Cieszynie i w Trzyńcu.

▲ **GALERIA BIAŁA:** do 29. 9. wystawa „Těšínské niebo – cieszyńskie nebe" - unikaty z epoki paleolitu kulturalnego. Otwarte po-pt: 9-15.

„CHAGALL" Galeria Zamkowa, Karwina Frysztat: od 8. 9. do 7. 11. wystawa obrazów Jana Kanyzy. Otwarte wt-nie: 9-18.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, Karwina: do 8. 10. wystawa fotografii z tematyką górniczą Štefana Špica.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: do 31. 12. wystawa „Nauczyciele, patrioci, historycy...". Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnicka 14:** do 31. 10. wystawa „Guziki i perełki". Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCICKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 10. 1. 2005 wystawa „Święci i święte w malarstwie ludowym na szkle". Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **KOTULOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Błędowice:** do 31. 10. wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskiem". Otwarte wt–pt: 9–17, so–nie: 13–17.

▲ **ORŁOWA MIASTO, Stary rynek 74:** do 17. 1. 2005 wystawa obrazów ze zbiorów Muzeum Ziemi Cieszyńskiej. Otwarte: wt–pt: 9–17, so–nie: 9–13.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** do 27. 2. 2005 wystawa „Od gęsiego pióra do PC", do 31. 12. wystawa „Widokówki z Pietwałdu i okolicy". Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **INTERKLUB, Karwina Frysztat:** do 10. 10. wystawa „Z historii wydobycia węgla w Karwińskiem". Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

WYSTAWA FOTOGRAFII

„Pamięć miasta"

BOGUMIN (wak) – Ponad 40 zdjęć oraz kopii widokówek przypominających historię miasta można obejrzeć do końca września na wystawie pn. „Pamięć miasta", którą zainstalowano w Bibliotece Miejskiej. Fotografie pochodzą z archiwum **Jiřego Spáčila**, który od lat interesuje się tą tematyką, a także kilku innych mieszkańców Bogumina.

Wystawa czynna jest od poniedziałku do piątku (oprócz środy) w godz. od 8 do 12 oraz od 13 do 17.

Internetowe poniedziałki

KARWINA (sch) – Biblioteka Regionalna wznowiła cykl cotygodniowych spotkań internetowych dla początkujących. Odbywają się one w bibliotece na Mizerowie w parzyste poniedziałki w godz. 10 – 11.30 oraz w nieparzyste – w godz. 18 – 19.30.

Z oferty „internetowych poniedziałków" skorzystało już przed wakacjami ponad 200 osób. Większość z nich to emeryci, kobiety na urlopie macierzyńskim oraz bezrobotni zarejestrowani w Urzędzie Pracy. Trzy spotkania biblioteka oferuje gratis.

Kongres Polaków w RC
poszukuje zastępcy szefa Kancelarii
Wymagania:
- wykształcenie średnie lub wyższe
- bezwzględnie konieczna znajomość języka polskiego i czeskiego w słowie i piśmie
- uczciwość
- znajomość realiów zaolziańskich
- zaawansowanie w pracy społecznej
- dobra znajomość pracy z komputerem
- możliwość podjęcia pracy od 1. 10. 2004

Zgłoszenia wraz z życiorysem prosimy przesyłać do 20. 9. 2004 pod adresem:
Kongres Polaków w RC
Komenskiego 4
737 01 Czeski Cieszyn
tel. 558 711 453
email: *kongres@polonica.cz, kancelaria@polonica.cz*

Domy rodzinne
1. Dom czynszowy w Cz. Cieszynie, ul. Dukelska, 3 piętra. Cena do uzgodnienia.
2. Dom rodzinny w Dobracicach, odpowiedni do mieszkania i odpoczynku. Ładna okolica, woda, el. gaz. Dobry dojazd, przystanek autobus. na miejscu. Cena do negocjacji -1,1 mil. Kc.
3. Dom dwugeneracyjny w Mostach koło Cz. Cieszyna, podpiwniczony, poddasze, sieci inżynieryjne, kolaudacja r. 1993, utrzymywany ogrodzony ogród, garaż. Spokojne miejsce z dobrym dojazdem. Cena do uzgodnienia.
4. Dom nadstandardowy s dużą działką w Mostach koło Cz. Cieszyna. Cena do uzgodnienia, osobisty kontakt.
Garaże - sprzedaż
Garaż w Trzyńcu (Borek). Cena do negocjacji - 95 tys. Kc.
Garaż w Cz. Cieszynie (U Mlékárny). Cena 130 tys. Kc.
Garaż w Cz. Cieszynie (ul. Nová Tovární). Cena 95 tys. Kc.
Garaż w Cz. Cieszynie (ul. Úvoz) z parcelą (cca 454 m²), odpowiednia do budowy domu rodzinnego, sieć inżynieryjna. Cena do uzgodnienia - 350 tys. Kc. Możliwość zniżki!
Oferujemy **biura** do wynajęcia w centrum Cz.Cieszyna. Bliższe info. w BN. Cena do uzgodnienia.
Oferujemy **parcele** w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Stanisławice, Żuków Zámrzy, Trzanowice, Kocobędz, Ropica, Wędrynia (1000 m²), gaz, woda, el. na miejscu).
Mieszkania
1. **Wymiana mieszkania (OKD) 2+1 w Hawierzowie Szumbarku** (I. Etap) z przeróbkami za mniejsze mieszkanie w Cz. Cieszynie.
2. **Oferujemy mieszkanie spółdzielcze 3+1 w Cz. Cieszynie** przy ul. Hrabińskiej. Cena 430 tys. Kc.
3. **Oferujemy mieszkanie 3+1 w Cz. Cieszynie** Bibice, ul. Kysucka. Cena do negocjacji 350 tys. Kc.
4. **Oferujemy mieszkanie do wynajęcia 2+1 w centrum Cz. Cieszyna.** Cena do uzgodnienia.
5. **Oferujemy mieszkanie do wynajęcia 2+1 w Cz. Cieszynie** przy ul. Slezskiej. Cena do uzgodnienia.
6. **Oferujemy mieszkanie do wynajęcia 2+1 w Cz. Cieszynie** przy ul. Slezskiej. Cena 380 tys. Kc
7. **Poszukujemy dla klienta z gotówką mieszkanie** spółdzielcze 1/2+1 w Cz. Cieszynie (i Sibicy).
Zapraszamy na oferty.

Oferuje:
Jan Czernek
Štefánikova 21
737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 842
tel. kom.: 606 757 577
e-mail: czernek@iol.cz
CZERNEK
GL-028

Na wystawę do Prudnika

BOGUMIN (wak) - W najbliższą sobotę do zaprzyjaźnionego od dziesięciu lat z Boguminem polskiego Prudnika wyjadą przedstawiciele ratusza, zespół mażoretek działający pod auspicjami Miejskiego Domu Dzieci i Młodzieży oraz orkiestra dęta „Bochemia" pod kierownictwem **Wacława Wnętrzaka.**

Wizyta gości z Zaolzia odbędzie się w ramach IX Targów Przedsiębiorczości i Rzemiosła „INTER-REGION" Prudnik 2004, które będą trwały od 10 do 12 września.

Jak dowiedzieliśmy się wczoraj od organizatorów imprezy, przygotowanej przy współpracy z Czesko-Polską Izbą Handlową w Ostrawie, w wystawie uczestniczy w tym roku ok. 20 firm z Republiki Czeskiej. Po raz pierwszy od kilku lat nie będzie jednak wystawców z Bogumina. Samo miasto natomiast, wspólnie z innymi zaprzyjaźnionymi z Prudnikiem miejscowościami – Krnowem i Bruntalem, zaprezentowane będzie w odrębnym stoisku. Zwiedzający targi będą więc mogli zaznajomić się również z historią, kulturą i życiem gospodarczym swoich najbliższych sąsiadów.

ZMAGANIA RATOWNIKÓW WODNYCH

Konkurs na dwa zalewy

CIERLICKO (wak) – O Puchar Prezydenta Miasta Hawierzowa walczyli w ubiegłą sobotę i niedzielę w akwenach – Cierlickim i Żermanickim – ratownicy wodni z Cierlicka, Ostrawy, Brna, Blanska, Klatow, a także z Krakowa.

W pierwszym dniu zawodów, które odbyły się w wodach Zapory Cierlickiej, członkowie sześciu drużyn (2-5 osobowe) Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Czeskiego Czerwonego Krzyża musieli m.in. przepłynąć w ubraniu i z obciążeniem 150 m lub holować łódkę. Natomiast w zalewie Żermanickim dla ratowników przygotowano trzy dyscypliny – ratowanie i holowanie tonącego, zawody na desce surfingowej oraz bieg w piasku.

– *Dyscypliny były raczej nietradycyjne, niektórzy ratownicy pokonywali je z trudem. Nie jest bowiem łatwe upłynąć kilkadziesiąt metrów klęcząc na desce czy płynąć mając w ręce ciężką cegłę... Zawody były także okazją do nawiązania nowych znajomości oraz wymiany doświadczeń, które właśnie w dziedzinie ratowania ludzi i niesienia pomocy są tak bardzo ważne* – powiedział redakcji „GL" **Jan Siuda**, szef WOPG CCK w Cierlicku.

W dwudniowych zmaganiach drużynowych najlepiej wypadli zawodnicy z Ostrawy. Z mężczyzn najlepszy był Ondřej Šustaj (Ostrawa), z kobiet - Hana Gospodarikowa z Brna. Reprezentantka gospodarzy imprezy – cierlickiego WOPR, **Petra Hoščinka** zdobyła drugie miejsce. Na trzecim miejscu uplasowała się **Diana Otto,** ratowniczka Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego z Krakowa.

Film i szkoła

ORŁOWA (wak) – Miejscowa szkoły włączone zostały do projektu „Film i szkoła". W ramach programu, przygotowanego przez ostrawskie towarzystwo ASTRA CINEMA, wyświetlane są znane dzieła światowej i czeskiej kinematografii. Od kwietnia do czerwca uczniowie z orłowskich podstawówek oraz szkół średnich obejrzeli osiem obrazów.

Na projekt, który kontynuowany będzie również w roku szkolnym (2004-2005), miasto przeznaczyło 10 tys. koron.

Remiza pozostanie

BOCONOWICE (man) – Mieszkańcy gminy nie muszą się już martwić o losy miejscowej remizy ochotniczej straży pożarnej – obiekt zostanie zachowany.

Przed dwoma laty przeszedł remont generalny. Żeby mógł jednak nadal funkcjonować, konieczne było zbudowanie szamba bądź oczyszczalni ścieków. Podczas wakacji kosztem 300 tys. zbudowano oczyszczalnię, która niebawem ma zostać skolaudowana.

W ogrodzie koło budynku powstał parking, poza tym naprawiony został mostek, a kilkumetrowy odcinek drogi dojazdowej pokryto nową nawierzchnią asfaltową. Wydatki związane z remontem osiągnęły 1,6 mln Kc, dotacja z Programu Odnowy Wsi wyniosła 200 tys. Kc.

Bez grosza na podbój zabytków

KARWINA (sch) – Zwiedzanie zabytków gratis już tradycyjnie należy do oferty Dni Dziedzictwa Europejskiego organizowanych od kilkunastu lat przez Radę Europy. W najbliższy weekend europejską inicjatywę poprą swoim udziałem również czeskie miasta, a wśród nich Karwina.

W związku z tym w sobotę i niedzielę otworem dla zwiedzających staną budynek ratusza na Rynku Masaryka, Zamek Frysztacki ze swoją główną ekspozycją oraz z otwartymi rok temu Lottyhausem i galerią obrazów czeskich mistrzów XIX w., a także kościółek św. Marka. W niedzielne popołudnie można będzie ponadto zajrzeć do kościoła p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego.

Wszystkie z wymienionych zabytków usytuowane są w historycznym centrum miasta. Turyści mogą skorzystać z usług przewodnika również w językach obcych.

Z »Májovákiem« na ekranie

KARWINA (sch) – Orkiestrze dętej „Májovák" zostanie poświęcony jeden z odcinków cyklu telewizyjnego nadawanego przez pierwszy program Czeskiej Telewizji pn. „A tuhle znáte?".

W związku z tym karwiński ansambl wychodzi do swoich fanów z niecodzienną propozycją wzięcia udziału w kręceniu tego programu. Jego realizację zaplanowano na niedzielę 19 września br. od godz. 14 w parku zdrojowym darkowskiego uzdrowiska. W razie niesprzyjającej pogody filmowcy skorzystają z wnętrz Domu Zdrojowego.

Premierę telewizyjną odcinka nt. „Májováka" można będzie obejrzeć w grudniu br.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu" przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu" przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Oddz. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz.

Głos LUDU ◆ Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", 737 01 Czeski Cieszyn, Komenského 4 ◆ Redaktor naczelny Danuta Branna ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, red. sportowy: 596 612 346, e-mail: info@glosludu.cz ◆ Oddział redakcji: 709 29 Ostrava, ul. Novinářská, tel. 597 450 252, e-mail: glosludu@volny.cz ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O.BOX 351, 659 51 Brno; zamówienia - tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: abocentrum@mediaservis.cz; reklamacje: 800 800 890 ◆ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ◆ Druk: Ringier Print, s.r.o., Ostrawa ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

Każdy dzień przynosił coś nowego. Wieczorem przy ognisku można było wymienić wrażenia i bliżej się zapoznać.

Spływ kajakowy już sam w sobie jest atrakcją, ale i innych ciekawych przeżyć przygotowali organizatorzy pod dostatkiem. Fot. z archiwum uczestników

»Rzeka tolerancji« międzykulturowej

Dokończenie ze str. 1

Najbardziej wesoło było jednak chyba podczas samego spływu, bo prawie dla wszystkich był to pierwszy kontakt z kajakami. Młodzież zakwaterowana była podczas pokonywania trasy wodnej przeważnie w przyjemnych ośrodkach wczasowych i kwaterach agroturystycznych. Dokonując pod koniec pobytu podsumowania i oceny realizacji projektu, nie szczędziła słów uznania dla organizatorów. W głowach niektórych uczestników rodziły się ciekawe pomysły na zorganizowanie podobnej wymiany w swoim regionie, w swoim kraju. Wszystko jest bowiem możliwe. Jedynym ograniczeniem w spotkaniu młodych ludzi różnej narodowości w jednym z krajów europejskich, a bierze ich udział w programie „Młodzież" 30, jest wyobraźnia, no i... budżet. Należy tylko złożyć odpowiedni wniosek i przekonać osoby decydujące o jego zatwierdzeniu, że to właśnie ten projekt powinien zostać dofinansowany... Poszczególne narodowe agencje programu „Młodzież" służą dokładnymi danymi w tej sprawie, bliższe informacje nietrudno znaleźć w internecie. Każda wymiana powinna mieć dokładnie określony cel i temat. Podstawowe zasady są proste: wymiana może przebiegać przez 6 – 21 dni i obejmować 16 – 60 uczestników w wieku 15 – 25 lat. Oprócz mile spędzonego czasu, nawiązania nowych przyjaźni i zaznajomienia się z wieloma ciekawymi tematami, poznania nowych miejsc turystycznych, zabytków i tradycji kulturalnych, gier i zabaw, tańców i piosenek, można też wiele się nauczyć. Ula, Adam, Daniel, Mateusz i Andrzej korzystając z wykładów na temat kultury może po raz pierwszy głębiej zastanowili się nad pojęciem piękna, nad tym, że niektóre elementy kultury są widoczne, a inne trudno jest odkryć... I te drugie, jak normy, wartości, podstawowe założenia dotyczące przyrody, czasu, poznać można bliżej właśnie poprzez kilkudniowy kontakt z ludźmi wychowanymi inaczej i w odmiennych warunkach. Poprzez wzajemną współpracę na przykład w budowaniu wyimaginowanego mostu ponad przepaścią w zmyślonym kraju Derdian można zbudować prawdziwy most porozumienia... i o to właśnie chodzi.

– *Zrozumieliśmy, że granica to nie przeszkoda. Inny kraj, inne obyczaje nie stanowią linii dzielącej młodych, bo łączy nas otwartość na wszystko, co nowe, co wartościowe i ciekawe* – powiedział jeden z uczestników „Rzeki tolerancji".

(bag)

DZIEŃ OTWARTYCH DRZWI

DDM Trzyniec zaprasza

W najbliższą sobotę, 11 września od godz. 10.00, odbędzie się uroczyste zagajenie kolejnego roku działalności trzynieckiego Domu Dzieci i Młodzieży, który w nowoczesnym budynku przy ul. Bezruča, oddanym do użytku w styczniu 2001, odwiedziło w ubiegłym sezonie 1800 dzieci. Proponowany wachlarz zajęć jest niezmiernie szeroki. Każdy z działów: zespołów, techniki i nauk społecznych, estetyki, sportu i turystyki oraz rekreacji, ma do zaoferowania po kilkanaście kółek i kursów. Z ich programem będzie się można zapoznać dokładniej właśnie podczas zapowiedzianej prezentacji.

Ciekawe propozycje znajdą tu nie tylko dzieci i młodzież, ale i dorośli mieszkańcy Trzyńca. Oprócz tradycyjnych lekcji ceramiki, tańców, języków obcych, zajęć komputerowych, zainteresować może zwłaszcza coraz bardziej modne batykowanie, kickbox dla dziewcząt, Klub Indian, przygotowywany na listopad – marzec kurs wspinaczki czy rzadko już dziś spotykane w propozycjach innych placówek kółko pszczelarskie. W ramach DDM działa znany chór „Štývarův dětský sbor", placówka organizuje też... douczanie matematyki dla uczniów szkół podstawowych. Zajęcia ruszą z dniem 1 października.

(bag)

Wydarzenia Sportowe

WYCHOWANKOWIE DRUŻYN REGIONALNYCH NIE ZAWIEDLI

Na nartorolkach w Mostach

W ub. niedzielę narciarze - biegacze zawitali do Mostów koło Jabłonkowa, gdzie po raz trzeci odbyła się „Kolečková lyže" - zawody w biegu na nartorolkach. W zawodach wystartowało w sumie 68 zawodników, oprócz biegaczy z drużyn regionalnych (Trzyniec, Łomna Dolna, Mosty k. Jabłonkowa) na mecie pojawili się też członkowie reprezentacji Polski (Trójwieś), Słowacji (Štrbské Pleso) i RC (Nowe Miasto na Morawach).

Trasa licząca od 4 do 16 km prowadziła po drodze głównej z centrum gminy w kierunku Jabłonkowa i z powrotem. Zawodnicy, rywalizujący w ośmiu kategoriach, mogli ją pokonać w stylu dowolnym. Chociaż sportowcy dopiero co szykują się do nadchodzącego sezonu, wyścig będący pierwszym ostrzejszym sprawdzianem stał na bardzo wysokim poziomie. Nie zawiedli młodzi biegacze drużyn regionalnych, którzy dzielnie trzymali krok z reprezentantami.

– *Ranga tych zawodów nieustannie wzrasta. Dążymy do tego, by mostecka impreza na stałe zadomowiła się w kalendarzu regionalnych imprez sportowych. Zawody na nartorolkach należą w RC do rzadkości, dlatego do Mostów chętnie zjeżdżają biegacze z Polski, Słowacji, jak również zawodnicy z czołówki krajowej* – stwierdził trener drużyny SKI Mosty **Józef Martynek**. Selekcjoner SKI Mostów był zadowolony nie tylko z wyników swoich podopiecznych, ucieszyły go również dobre rezultaty sąsiadów z Łomnej Dolnej i Trzyńca. – *Biegacze z Polski byli najlepsi, w ramach treningów stosują bowiem nartorolki o wiele częściej niż my. Nie jestem przeciwnikiem nartorolek, ale dążę do tego, by nasze treningi były bardziej urozmaicone. Cieszę się z tego, że nasi młodzi biegacze nie pozostali w tyle za rywalami z Polski i Słowacji.*

W kategorii kobiet bardzo dobrze spisała się **Eva Skalníkova** z Nowego Miasta na Morawach, która zwyciężyła z przewagą powyżej trzech minut. W podobny sposób radził sobie **Stanislav Holienčík** (ŠKP Štrbské Pleso), który zwyciężył z ponad dwuminutową przewagą.

WYNIKI – kat. starszych chłopców: 1. J. Kyrych (Łomna Dolna) 13:56,1, 2. A. Pařík (Trzyniec) 14:29,8, 3. J. Kučinský (Věřovice) 15:14,4. **Kat. młodszych juniorów:** 1. T. Sikora (Trójwieś) 22:01,4, 2. S. Gazur[illegible] (Trójwieś) 22:08,9, 3. J. Martyn[illegible] (SKI Mosty) 22:13,5. **Kat. starszych juniorów:** 1. M. Otčenáš (ŠKP Štrbské Pleso) 19:53,5, 2. S. Jałowiczor (Trójwieś) 20:02,0, 3. S. Dzieszic (Trójwieś) 20:27,3. **Kat. mężczyzn:** 1. S. Holienčík (ŠKP Štrbské Pleso) 39:38,1, 2. M. Michałek (Trójwieś) 42:07,8, 3. A. Małyrujek (Trójwieś) 42:14,6. **Kat. starszych dziewcząt:** 1. D. Stodůlkowa (Vepřovice) 14:41,0, 2. R. Szpyrcowa (SKI Mosty) 15:17,8, 3. M. Kluzowa (TJ Łomna Dolna) 15:46,2. **Kat. młodszych juniorek:** 1. M. Stonawska (TJ Łomna Dolna) 25:08,1, 2. A. Marek (Markłowice) 25:26,1, 3. E. Heczkowa (Nowe Miasto) 26:12,1. **Kat. starszych juniorek:** 1. B. Blaškowa (ŠKP Štrbské Pleso) 25:08,7, 2. B. Krškowa (Nowe Miasto) 25:32,8, 3. I. Prokešowa (Nowe Miasto) 26:01,8. **Kat. kobiet:** 1. E. Skalníkowa (Nowe Miasto) 20:58,4, 2. J. Szymańczak (Trójwieś) 24:16,5, 3. P. Veselá (Nowe Miasto) 25:54,7. (mar)

Sport polski

❑ **KOMPLET WIDZÓW NA STADIONIE ŚLĄSKIM**. Komplet 48 tysięcy widzów obejrzał wczorajsze spotkanie Polska - Anglia na Stadionie Śląskim w Chorzowie. Organizatorzy sprzedali wszystkie bilety, które po zwycięstwie Polaków nad Irlandią Płn, rozchodziły się w zawrotnym tempie. Również karty wstępu dla angielskich kibiców bardzo szybko znalazły nabywców. Eliminacyjny mecz do mistrzostw świata 2006 zakończył się po zamknięciu tego numeru. Do bitwy Polaków z Anglikami wrócimy w sobotnim numerze „GL". We wtorek natomiast zmierzyły się ze sobą w Rybniku **młodzieżowe reprezentacje** obu krajów. W eliminacyjnym meczu grupy 6 młodzieżowych mistrzostw Europy Polska przegrała z Anglią 1:3. Wynik tego spotkania mógłby być znacznie bardziej korzystny dla podopiecznych Władysława Żmudy, gdyby nie skandaliczne decyzje portugalskiego sędziego Nuno Perreiry.

❑ **SIATKARKI PRZEGRAŁY Z CZESZKAMI**. W drugim meczu turnieju O Puchar Dyrektora COS w Szczyrku reprezentacja polskich siatkarek uległa Czechom 1:3 (18:25, 21:25, 25:22, 21:25). **(jb, PAP)**

Co słychać?

● **TENIS STOŁOWY - WYNIKI MIĘDZYNARODOWEGO MŁODZIEŻOWEGO TURNIEJU W KARWINIE – kat. młodszych chłopców:** 1. J. Múdrik (Sł.), 2. M. Majak (Sł.), 3. M. Jelšik (Sł.), 4. T. Krnáč (RC – KLUBsten Karwina). **Kat. starszych chłopców:** 1. P. Hartel (RC – NH Ostrawa), 2. D. Merta (RC – NH Ostrawa), 3. M. Piják (Sł.). **Juniorzy:** 1. T. Fabián (RC – NH Ostrawa), 2. T. Horáček (RC – KLUBsten Karwina), 3. M. Cabiš (RC – NH Ostrawa). **Kat. młodszych dziewcząt:** 1. K. Pijakowa (Sł.), 2. G. Legierska (Polska), 3. M. Klakowa (Sł.). **Kat. starszych dziewcząt:** 1. A. Wasiut (Polska), 2. N. Šeligowa (RC – NH Ostrawa), 3. M. Sitkowa (RC – NH Ostrawa). **Gra podwójna:** 1. Cabiš-Merta (RC – NH Ostrawa), 2. Horáček-Fabián (RC – KLUBsten Karwina, NH Ostrawa), 3. Haviar-Hartel (Sł/RC – Czadca, NH Ostrawa). Imprezę zaszczycił swoją obecnością przewodniczący Izby Poselskiej Parlamentu RC Lubomír Zaorálek.

● **HOKEJ NA LODZIE: Trzyniec – Witkowice 3:4 (0:2, 2:1, 1:1)**. W towarzyskim spotkaniu bramki strzelali: 27. i 41. Pletka, 25. Pavelek – 6. i 14. Irgl, 29. Turek, 48. Köhler.

● **PIŁKA NOŻNA – MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** G. Błędowice – Sn Zabłocie 3:4 (Recman 2, Miczka – Kovařík 2, M. Socha), B. Rychwałd – Sj Pietwałd 2:0 (Tomáš, Adamczyk), F. Orłowa – I. Piotrowice 2:2 (Oravec 2 – Bogocz 2), Sn Hawierzów – Sn Orłowa 5:0 (Pastora 2, Kožušník, Stach, Sliva), Dy[illegible]nie D. – Domasławice 1:0 (M. Sikora), Cierlicko – V. Bogumin 5:1 (M. Fr[illegible]ko 2, Kobierský 2, Allo - Dro[illegible]), Bogumin B – L. Łąki 5:2 (Nad[illegible] 2, Sittek 2, Smetana - Kij[illegible], Dostál). **Lokaty:** 1. Sn Hawierzów [illegible], 2. Zabłocie, 3. Datynie D. 12 p[illegible]. **MISTRZOSTWA POWIATU F-B:** Czeladna – Bukowiec 2:3, Gródek – Piosek 2:0, Oldrzychowice - Cz[illegible]wice 5:0, Wacławowice - G[illegible]wice 1:2. **Lokaty:** 1. Gródek 9, 2. Ostrawa [illegible] 7, 3. Piosek 6 pkt. **ROZGRYWKI POWIATU F-M:** Milików - Metyl[illegible]ce B 4:2. **Lokaty:** 1. Prżno 7, 2. Lu[illegible] na 6, 3. Milików 6 pkt.

● **RUGBY – EKSTRALIGA: Tatra Smichow – Hawierzów 15:25.** Podopieczni trenera Radomíra Kłody [illegible] ciężyli również w trzecim meczu nowego sezonu i z dorobkiem 9 pu[illegible]tów zajmują 3. miejsce w tab[illegible]. – *Zespół jest dobrze przygotowany [illegible] pod względem fizycznym, jak i p[illegible]chicznym* – stwierdził dla „GL" tre[illegible] **Radomír Kloda**.

● **MARCEL LIČKA** - wychowa[illegible] Banika Ostrawa, ostatnio wystę[illegible]cy w barwach Zlina, podpisał k[illegible]trakt z **Górnikiem Zabrze**. Trena[illegible] Górnika Zabrze jest ojciec Marc[illegible] Werner Lička. – *Brakuje nam kl[illegible]wego cwaniactwa. Nie umiemy [illegible]trzymać piłki, wybić rywala z d[illegible]nia. Stąd pomysł zatrudnienia M[illegible]la* – powiedział na konferencji pr[illegible]wej właściciel klubu, były repr[illegible]cyjny piłkarz **Marek Koźmiński**.

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE – GRUPIE B

KS BYSTRZYCA

Wyjazdowe zwycięstwo 1:0 nad Szpitalem Witkowice.

Po trzech rozegranych kolejkach I A klasy honoru naszego regionu broni jak na razie tylko Bystrzyca. Podopieczni trenera Petra Wawrzacza z bilansem siedmiu punktów plasują się na trzeciej pozycji. W wyrównanym sobotnim spotkaniu decydowały stałe fragmenty gry. W 65. minucie z 20 m ślicznie w okienko trafił Faruga. – *W zespole panuje świetna atmosfera i to przekłada się na dobre wyniki* – twierdzi trener **Petr Wawrzacz**. – *Nie bujamy jednak w obłokach, za nami dopiero trzy kolejki. Teraz gramy u siebie z liderem tabeli - Pietwałdem na Morawach i wierzę, że przed własną publicznością powiększymy swój dorobek punktowy.*

SLAVOJ RYCHWAŁD

Remis 1:1 na własnym boisku ze Starą Bielą.

Piłkarze Slavoja z bilansem dwóch punktów zajmują dwunaste miejsce w tabeli. Feralna dla gospodarzy była sytuacja z 16. minuty. Niedokładny sędzia Podracký zbyt pochopnie podyktował rzut karny za domniemane zagranie ręką Čermáka i Knapek z „jedenastki" zapewnił gościom prowadzenie. – *Moim zdaniem faulował rywal, który w pojedynku główkowym trącił łokciem Čermáka* - uważa sekretarz Slavoja **Radomír Knybel**. Gospodarze w drugiej połowie zwiększyli obroty i w 63. minucie z rzutu rożnego na 1:1 wyrównał Keprt. – *Graliśmy jednak w dużym dołku psychicznym i piłkarzy na więcej po prostu nie było stać.*

KS STONAWA

Porażka na własnych śmieciach 1:2 z Bruszperkiem.

Stonawianie w trzech kolejkach wywalczyli zaledwie jeden punkt. W porównaniu do ubiegłego sezonu w drużynie czuje się duży niedosyt. – *Zajmujemy przedostatnie miejsce w tabeli i powoli bijemy na alarm* – powiedział trener Stonawy **Bronislav Šimša**. W meczu z Bruszperkiem gospodarze znów marnowali stuprocentowe okazje. W I połowie celowniki źle ustawili Frait i Šurin. – *Nie strzelamy bramek a tracimy je w głupi sposób* - kontynuuje Šimša. W 30. minucie goście wykorzystali kiks stonawskiej obrony i było 0:1. Identyczna sytuacja powtórzyła się też w drugiej odsłonie. Stonawianie obniżili dy[illegible]ro w 75. minucie (Mazáč). Podopie[illegible]ni trenera Šimšy mecz dogry[illegible] w dziewiątkę. W końcowych [illegible]mentach spotkania czerwone kart[illegible]ki otrzymali Frait i Dluhoš.

RAPID SKRZECZOŃ

Przegrana 0:3 w Hodslawicach.

Podopieczni trenera Milana Pr[illegible]ki wciąż czekają na pierwsze pu[illegible] w nowym sezonie. – *Zdajemy [illegible] sprawę z tego, że po ow[illegible] z I B klasy potrzeba czasu, by [illegible] przyzwyczaił się do trochę inn[illegible] stylu gry* – powiedział „GL" kierow[illegible] drużyny **Aleš Kvičala**. Po przegr[illegible] meczu w Hodslawicach zawod[illegible] narzekali na kiepski stan techni[illegible] murawy, ale to bardzo tanie usp[illegible]. *Nie możemy zwalać winy na kol[illegible] obie drużyny miały te same warun[illegible] do gry. Piłkarze muszą myśleć [illegible]tywnie i grać zespołowo* - uważa K[illegible]čala. – *Przed nami prestiżowe [illegible] ze Stonawą, która też rozpoczęła [illegible]sko sezon. Mam nadzieję, że [illegible] razem sięgniemy po komplet p[illegible]tów.* Pojedynek Rapidu ze Stona[illegible] zaplanowany jest na najbliższą [illegible]dzielę (godz. 16.00).

JANUSZ BITTA[illegible]